

У служби хуманости

Свуда
за свакога.

ЧАСОПИС
ЦРВЕНОГ
КРСТА
КРАГУЈЕВЦА
ГОДИНА VII
БРОЈ 12-13
ДЕЦЕМБАР 2017

Црвени крст Крагујевац

#ourprinciples
inaction

#našiprincipi
uakciji

Хуманост

Humanidad Humanité الإنسانية Humanity

Непристрасност

Imparcialidad Impartialité عدم التحيز Impartiality

Неутралност

Neutralidad Neutralité الحياد Neutrality

Независност

Independencia Indépendance الاستقلال Independence

Добровољност

Voluntariado Volontariat الخدمة التطوعية Voluntary service

Јединство

Unidad Unité الوحدة Unity

Универзалност

Universalidad Universalité العالمية Universality

www.fundamentalprinciples.today

www.redcross.rs

Реч председника Црвеног крста Крагујевца

Прим. др Стеван Китанић

Поштовани волонтери, пријатељи и сарадници,

Светски дан Црвеног крста, 8. мај и Недеља Црвеног крста од 8. до 15. маја 2017. године били су обележени темом

„Свуда за свакога“ и подтемом **„Да ли сте знали?“**

Да ли сте знали да је међународни покрет Црвеног крста и Црвеног полумесеца, највећа и најстарија хуманитарна организација, присутна са својима активностима у скоро свим земљама света и својим хуманитарним идеалима уједињује милионе чланова.

Инспирисан поменутом подтемом „Да ли сте знали?“, упознаћу вас на необичан начин са различитим активностима крагујевачке организације Црвеног крста, која је 2017. године обележила 141. годину континуираног рада.

Да ли сте знали да Црвени крст Крагујевца има 14089 чланова и 1442 волонтера, различитог узраста, који су, дајући свој допринос у основним и средњим школама, факултетима, месним заједницама и предузећима, 2017. године, уложили укупно око 27500 волонтерских сати у добровољан, бесплатан рад у циљу помагања другима? Да ли сте знали да су у нашем Кутку за квалитетније старење, преко 200 волонтера старијих од 65 година били активни у помагању својим вршњацима? Сви ови волонтери су свакодневно били на располагању малој, али одабраној екипи професионалаца која се трудила да осмисли и на прави начин реализује бројне хуманитарне акције, под заставом Црвеног крста.

Да ли сте знали да Црвени крст има само 18 запослених?

Да ли сте знали да је Народна кухиња у 2017 години, радила за 850 корисника, да су оброци дистрибуирани шест дана у недељи, што значи да смо за целу годину припремили око 265200 куваних оброка? Да ли сте знали да су 663 породице обезбеђене пакетима хране и хигијене, кроз програм „Храна на точковима“? Да ли сте знали да смо реализовали 111 обука из прве помоћи за 2675 Крагујевчана? Да ли сте знали да је по броју давалаца крви Крагујевац једна од најхуманијих средина у Србији? Да ли сте знали да је двадесет и четири млада волонтера Омладин-

ске теренске јединице Др Елизабет Рос реализовало 393 радионице за 606 ученика четвртог разреда на тему толеранције, поштовања разлика, ненасилног решавања сукоба, смањења дискриминације и стигматизације, родне равноправности, дечјих права и превенције интернет насиља?

Да ли сте знали да у Црвеном крсту можете изразити своју креативност кроз ликовно и литерарно стваралаштво? Да ли сте знали да у Црвеном крсту постоји Сарин и Тесин лутка театар, театар младих и драмска секција Кутка за квалитетније старење?

Да ли сте знали да је чланарина за Црвени крст 100 динара за годину дана? Да ли сте знали да смо у 2017 години помогли 6145 породица, дистрибуирали 28086кг хране, 16120 кг хигијене 7479 кг одеће и обуће и дистрибуирали 12750 ланч пакета?

Да ли сте знали да сте за широк опус активности који су обележили 2017. годину, заслужни и Ви који ово читате?

За пружање подршке и улагање рада и знања срдечно свима хвала!

Прим. др Стеван Китанић

Председник Црвеног крста Крагујевца

**Штампање Часописа
помогао је Град Крагујевац.**

Издавач
Црвени крст Крагујевац

За издавача
Невенка Богдановић

Главни и одговорни уредник
Др Љубиша Милојевић

Графички дизајн
Никола Богдановић

Лектор
Марица Патрногић

Бесплатан примерак

Штампа
Штампарија "Prodesign plus"
Крагујевац

Тираж
500 комада

Адреса редакције
Ул. Св. Марковића бр.7,
34000 Крагујевац, Србија
Тел.+381 34 332-617
331-737

e-mail:
kraguevac@redcross.org.rs

ISSN 2217-7655

Реч уредника

др Љубиша
Милојевић

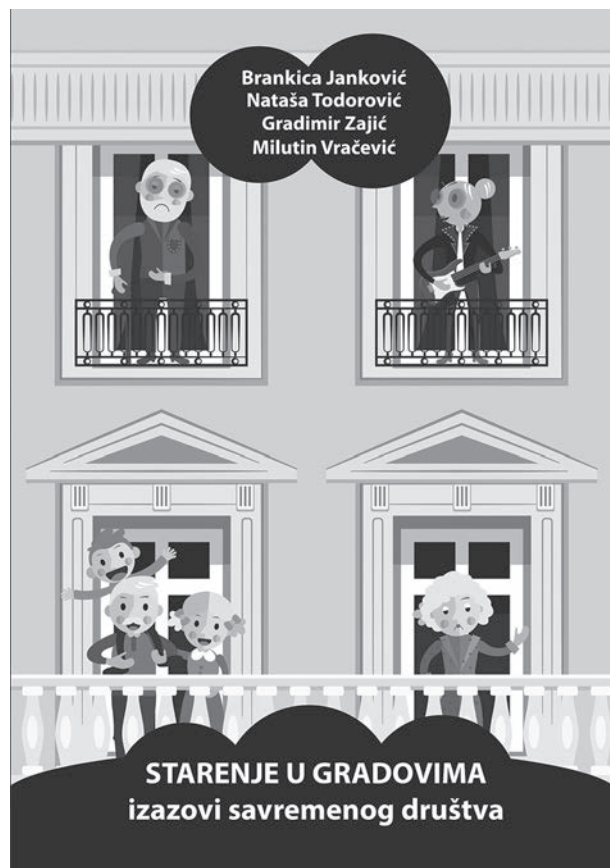
Изузетно ми је задовољство што можемо с поносом да истакнемо крупне резултате хумане делатности Црвеног крста Крагујевац у протеклом мандатном периоду (2014–2018), посебно се осврћући на прошлу (2017) годину, савршено сарађујући са Матичном организацијом Црвеног крста Србије, поштујући законску регулативу наше земље, ослањајући се на начела и принципе Међународног Црвеног крста и полумесеца, спроводећи широког срца своју мисију ревносног помагања локалном становништву уз свестрану подршку одговорних органа нашег града, стално пратећи визију његовог транспарентног развоја, чувајући и овим бројем часописа многа стечена знања кроз добро пројектоване и планиране едукације волонтера и других добротинитеља као потпору и парадигму будућим генерацијама. Тако стечена немерљива искуства у збрињавању бројних бескућника током великих речних поплава, највећих у овом веку у Србији, значајно су допринела ефикасном решавању мигрантских криза на терену наше Земље, за шта су добијене највише оцене домаће и иностране јавности.

У центру свих црвенокрсташких збивања се налазе марљиви волонтери, многи донатори, спонзори и разни други даваоци помоћи. Посебно нас чини радосним, да неки наши волонтери и после промене средине живота и даље дају подршку нашем раду.

Много је тема, детаљно обрађених у часопису али мене лично је импресионирао постер Црвеног крста Србије, одштампан на енглеском језику, који је заузео централно место на скупу у Крагујевцу, поводом обележавања 180 година дипломатских односа Србије и Велике Британије (*видети страну 39*).

Такође сам јако поносан на Кутак за квалитетније старење и резултате које су чланови за пет година рада постигли.

Издвојио бих њихово учешће у још једном истраживању, чији резултати су објављени у публикацији "СТАРЕЊЕ У ГРАДОВИМА – изазови савременог друштва", које је Црвени крст Србије издао у партнерству са Повереницом за родну равноправност, а уз финансијску подршку Популационог фонда Уједињених нација.

На основу добијених података Наташа Тодоровић и Др Милутин Врачевић, експерти за питања старења у Србији, израдили су препоруке за доносиоце одлука.

Као дугогодишњем волонтеру посебно ми је важна препорука која се односи на подстицање и промовисање волонтерског рада, као примера здравог стила живота, а као лекару, подстицање здравих стилова живота за све генерације.

Црвени крст Крагујевца ће наставити да промовише позитивну слику о старењу и старости, као и међугенерациску сарадњу.

Поштовани читаоци препоручујем Вам ову публикацију.

ИЗ САДРЖАЈА

Реч председника.....	3
Реч уредника.....	4
Петогодишњица "Кутка".....	5
Програм за инклузију.....	13
Волонтери делују први.....	17
35 година уз ђаке прваке.....	30
Наше Енглескиње.....	32

Прославили смо петогодишњицу рада и постојања „Кутка за квалитетније старење“

Гости из Града, земље и иностранства на прослави петогодишњице рада Кутка

"Кутак" има за циљ унапређење квалитета живота и задовољење различитих потреба старијих особа у Крагујевцу, пружајући им целовиту друштвену бригу и заштиту, велики распон услуга прилагођених њиховим потребама, уз подршку Града Крагујевца.

Свечаном обележавању пет година постојања и рада Кутка, које је одржано 22. децембра 2017. године у сали и свечаном салону Скупштине града, поред сарадника из међународне организације „Help Age International“, Црвеног крста Србије, Македоније и Црне Горе придружили су се пријатељи и гости који дуги низ година сарађују са Црвеним крстом Крагујевац и Кутком.

О томе колико је Кутак важан и шта значи за град Крагујевац и његове житеље старије од 65 година, говорила је др Гордана Дамњановић, члан Градског већа за социјалну и здравствену заштиту, Наташа Тодоровић, стручни сарадник Црвеног крста Србије и медији који су континуирано и са великом пажњом пратили све протекле значајне догађаје у Кутку. А о томе како Кутак изнутра виде његови чланови говорила је Милка Игњатовић, председник Већа чланова Кутка.

Честитајући пет година рада у име градоначелника Радомира Николића и у своје име др Гордана Дамњановић се срдечно и са пуно поштовања обратила присутнима рекавши да чланови Кутка показују и доказују да треће доба може бити и златно. Истакла је да је Крагујевац увек поклањао велику пажњу најстеливијим групама, а то су деца, породица и старији и додала да ће политика Града увек бити усмерена према онима којима је помоћ најпотребнија.

Уз жељу да Кутак настави са тако успешним радом, да чланови преносе младима своје знање, снагу, умеће, мудрост и љубав, др Гордана Дамњановић је рекла да је Кутак најбољи пример да старост не мора да буде доба самоће, туге и проблема.

Наташа Тодоровић и др Милутин Врачевић, стручни сарадници Црвеног крста Србије и експерти за питање старења у Србији, учествовали су у формирању Кутка, али и у његовом развојном путу, тако да је Наташино обраћање скупу од посебне важности:

"Даме и господа, драге колеге и пријатељи изузетна ми је част и задовољство да данас будем са вама. Прво желим да вам честитам 5 година постојања Кутка за квалитетније старење. Прошло је 5 година, али кад сам почела да листам активности, као да је прошло 55 година. Када смо почињали са овим пројектом нисмо ни слутили да ће он постати пример добре праксе на различитим нивоима и на различите начине.

Пре свега он представља добар пример социјалне укључености старијих особа. Иако је укљученост нешто релативно и има различите облике и нивое, ја ћу вам навести неко-

Др Гордана Дамњановић

Наташа Тодоровић стручни сарадник Црвеног крста Србије и експерт за питања старења

лико. Црвени крст Крагујевца даје старијима простор за окупљање и тиме им омогућава да изразе своју креативност и реализују своје иницијативе. Овај и овакав Кутак омогућио је развијање пре свега солидарности, оснажио је појединце, старије волонтере и чланове Кутка да постану грађански активни, дао им је могућности да једни другима помажу, али и изградио осећај солидарности и омогућио да они који живе у отежаним економским условима постану равноправни чланови друштва. И наравно, Кутак увек промовише позитивне промене у заједници, тако да можемо да кажемо да је Кутак дао могућности и да заједница буде солидарна.

Ово није само Кутак старијих волонтера и чланова из Крагујевца, ово није само Кутак Црвеног крста, ово је Кутак по коме је град Крагујевац препознатљив и на то ова заједница треба да буде поносна.

Он је значајан за саме старије, јер им омогућава да одржавају социјалне мреже, али им је уједно омогућава да увећају свој социјални капитал који је важан током целог животног циклуса, али је посебно значајан када остарите, када сте суочени са губицима брачног партнера, пријатеља.

Поред тога што развија међусобну солидарност, где сви чланови брину једни о другима, и солидарност заједнице, Кутак омогућава и развијање међугенерациске солидарности. Не треба ја да вас питам колико су често старији и млади на истом задатку. Прошле године су млади учили старије у пружању прве помоћи, а само ове године у Годињи међугенерациске солидарности имали смо пуно примера сарадње.

Сетимо се само Трке за срећније детињство, где су млади и старији волонтери Црвеног крста били на истом задатку – помоћ деци из угрожених породица – а ту је и учење знаковног језика и других вештина и знања што представља промовисање целоживотног учења и неформалног образовања који су важни аспекти активног старења, али и важан фактор дуговечности.

Кроз активности Кутка промовишу се и здрави стилови живота. Када је једне године на обележавању 1. децембра – Светског дана борбе против HIV/AIDS-а у Крагујевцу била гошћа која је радила за UNAIDS, била је позитивно изненађена, јер она до тада ни у једном граду Европе није видела старије који су укључени у промотивну кампању.

Кутак даје велики допринос и у борби против дискриминације, предрасуда и стереотипа. Мењањем слике о старијим женама и мушкарцима, мења се и однос према њима. Све њихове активности су нам омогућиле да сагледамо позитивни допринос и на основу тога можемо видети колико они нама враћају, нама као појединцима, нама као заједници. Овде се можемо сетити поплава које су погодиле Републику Србију 2014. године, чланови Кутка су заједно са осталим волонтерима и запосленима помагали у припремању помоћи за угрожене и рушећи предрасуде да су терет, дали огроман допринос.

А шта је са људским правима? Ту такође можемо бити поносни на наше чланове Кутка, ми као Црвени крст Србије, ви као град Крагујевац. Они су овде отишли најдаље и сада ни један Црвени крст, сем Црвеног крста Србије не може да се похвали оним што имамо: да заговоримо за права старијих широм света, да наши старији волонтери омогућавају да се глас старијих чује, да је достојанство у старости људско право које сви заслужујемо. Зато и није случајно што је управо волонтерка из Црвеног крста Крагујевца говорила на осмом састанку Отворене групе за старење у јулу месецу у Уједињеним нацијама у Њујорку. То за све нас треба да буде привилегија и част.

Црвени крст Србије је имао пуно истраживања на тему насиља и положаја старијих особа у Србији. Шта мислите чији волонтери су учествовали усвим истраживањима? Па наравно чланови Кутка Црвеног крста Крагујевац. Они су увек давали свој допринос у прикупљању података, што је значајан и важан допринос, јер се на основу ових података израђују препоруке за доносиоце одлука.

Свакако је важно знати да је свака активност била значајна. Кутак је био и остао расадник добрих идеја, заговорач позитивних промена. Црвени крст Крагујевца им омогућава да се окупљају, мотивише их и подржава њихове иницијативе, све остало је креација наших драгих

Трка за срећније детињство, пример међугенерациске сарадње

Милка Игњатовић председник већа чланова Кутка

пријатеља из Кутка и зато вам се свима од срца захваљујем и желим још пуно акција и активности да постигнемо циљ који желимо, а то је равноправно друштво или, нескромно, равноправни свет за све генерације".

Милка Игњатовић, председник Већа чланова Кутка је представила како чланови Кутка виде Кутак:

У почетку беху снови, а сви снови могу постати стварност уколико имате храбрости да их следите. Не заборавите да је за успех неопходно знати да будемо упорни, хумани и да останемо исти као и пре снова. Тада смо ми сами један велики успех.

И данас кад прослављамо пет година рада, треба се присетити како је све почело. Кутак за квалитетније старење је резултат „дугог путовања“, током скоро трогодишњег пројекта.

У планирању активности коришћени су резултати истраживања квалитета живота и потреба старијих од 65 година. Истраживања су вршили едуковани волонтери Црвеног крста Крагујевца. Истраживања су показала да се стари суочавају са следећим пробелмима: усамљеност, изолованост, недовољна информисаност о услугама и правима из социјалне и здравствене заштите, здравствена угроженост, сиромаштво, недостатак подршке чланова породице.

Иначе Црвени крст Крагујевца је на основу резултата у области бриге о старијима, изабран од Црвеног крста Србије да реализује пројекат уз подршку Министарства спољних послова Краљевине Холандије, који је имао за циљ развијање свести и сензибилисање јавности за проблеме старијих. Едуковање,

„оснаживање старијих“, да се оспособе за волонтирање, реализују активности којима ће се омогућити задовољење њихових потреба.

А како се борити против старости – то значи не одустајати ни од чега, ни од посла, ни од дружења, ни од књиге, путовања, хране, љубави, ни од снова.

Шекспир је рекао „да је старост зима живота хладна, али кристално јасна, смирена и лепа, ако се знају њене предности“.

Ми чланови Кутка смо препознали све предности нашег доба, и уместо да посежемо за лековима, решили смо да не одустајемо ни од чега горе наведеног.

Црвени крст нам је дао простор и имамо велику подршку стручне службе која прати наш рад, уважава и подржава – мало ли је?

Имамо подршку локалне самоуправе и тако растерећени бриге о обезбеђивању неопходних средстава нама је било пријатно лагодно да се бавимо креативним радом.

За ових 5 година било је 259 окупљања, 53 разних предавања, едукација, радионица и трибина, 13 размена искустава са другим градовима, 46 ТВ и аудио прилога, 36 новинских чланака.

Наше активности данас:

Клупско забавне – дружење, читање дневне и недељне штампе, шах, домине, и у овом периоду смо остварили веома богату библиотеку.

Едукативно саветодавне – рад на рачунару, савети социјалних радника, правника и психолога. Једна наша обучена чланица је и написала књигу на рачунару.

Лепота живота – у трећем животном добу у великој мери зависи од здравственог стања и менталног здравља. Зато се брину лекари волонтери, лекари различитих специјалности и лекари, пријатељи Црвеног крста, пријатељи Кутка, са својим трибинама, контролом здравља, мерењем шећера у крви, притиска, контролом слуха. Ту су и трибине о правилној употреби лекова и трибине о здравим стиливима живота.

Спортско-рекреативне и забавне активности:

Вежбе у складу са нашим годинама и нашем физичком склопу.

Друштвене игре, квизови, пикадо, игре меморије, боћање...

Секције – драмска, где су наши чланови показали врхунско глумачко и ре-

Председник Црвеног крста Крагујевца, прим. др Стеван Китанић (први ред), Потпредседник Црвеног крста Крагујевца, др Љубиша Милојевић

цитаторско умеће, неговање ближе и даље историје кроз предавања, хумористичке минијатуре.

Наша музичка секција се увек трудила да нам поклони музику наше душе – и с правом их називамо нашим музичким драгуљима.

Неке наше чланице нису стигле у младости да се баве сликањем, а имале су дара и овде су тај дар показале кроз ликовну секцију.

Имамо радионице за израду ручних радова.

Имали смо излете, посете другим удружењима и били домаћини истих.

Изнедрили смо чланове који су се овде опробали у писању, а неки песници су у нашим недрима.

Учествовали смо на конкурсима за старије из земље и иностранства за најлепшу путописну причу и добили прву и трећу награду и похвалу.

Најпоноснији смо на наше волонтерске активности – старији за старије.

Програм помоћ телефоном – пружање тражених информација и психосоцијалне подршке.

Акције „За сунчану јесен живота“.

Чајанке на терену по месним заједницама.

Обилазак старијих и тешко покретних, издавање помагала, штака и штапова, колича, шеталица, пелена за одрасле, пакета хране и хигијене из „Корпе доброте“, ношење вишкова хране старима и болеснима, израда шалова и капа за децу из социјално угрожених породица.

У нашем Кутку станује љубав и за наше најмлађе и често су нам били го-

Музички омаж Бори Станковићу, пример међугенерацјске сарадње

сти деца из вртића, деца са тешкоћама у развоју, као и млади са којима смо се дружили, учествовали у радионицама, а и припремили музички омаж Бори Станковићу.

Били смо и домаћини многим познатим уметницима из Крагујевца и шире.

Организовали смо концерт староградске музике.

Учесници смо у многим кампањама за заштиту права старијих и против дискриминације, о чему је наша представница говорила у Њујорку у Уједињеним нацијама.

Са овим нашим активностима препознати смо у граду и шире и предмет смо интересовања многих медија.

Наши циљеви су: да чланови Кутка буду задовољни и да атмосфера буде пријатна за све.

Са годину дана смо проходили, са 5 година прилично сазрели, а циљ нам је

да са пунолетством наша искуства пренесемо у друге градове и општине и да координирамо рад свих. И данас сањамо да Кутак ради сваког дана.

И тако из дана у дан ми са нашим активностима старимо колико морамо, а подмађујемо се колико можемо.

Новинар РТС-а Зорица Ковачевић представљајући рад Кутка рекла је: Године не крију, млади су и у осамдесетим и деведесетим, јер се кажу, против старости боре заједно смехом, уметношћу, дружења не пропуштају, никада нису болесни, заједно путују, уче. Овде се баве оним што нису стигли у младости – сликају, пишу поезију, имају оркестар.

Росвита Тополац: Моји другари из наше музичке групе су се чак потрудили да многе ствари које нису знали из музике, сада науче.

Радованка Андрић: Овде свако, свакога разуме, овде је наше време максимално испуњено са креативним активностима и са вежбама.

Славимир Зеленкапић: Кад човека притисне самоћа, када га убије досада, онда се и живот скраћује, а у Кутку је све разиграно и весело. Свако дружење уторком је другачије.

На овој свечаности председници Већа чланова Кутка за квалитетније старење Милки Игњатовић, која је свакодневно посвећена хуманим делима, уручено је прво признање Црвеног крста Крагујевац Др Десанка Бранковић - Милосављевић.

Иначе, Милка је волонтер више од 30 година и за то време је поклонила више од 20.000 сати волонтерског

Дочек гостију

Музичка секција Кутка

рада, највише онима који јој то не могу узвратити.

Хуманитарним радом је почела да се бави случајно, као млад радник у осигуравајућој кући „Дунав“. Било је потребно изабрати председника новоосноване организације Црвеног крста и избор је пао на Милку. Али кад је кренула, препознала је себе и схватила да се најбоље осећа када може да помогне онима којима је то потребно.

Прошла је низ едукација из области добровољног социјалног рада, Службе тражења, обучена је за рад са старијима у локалној заједници и за писање пројектних предлога. Присуствовала IX Међународном геронтолошком конгресу и власник више сертификата у области рада са старијима.

Добитник је више значајних признања, Сребрног и Златног зна-

ка Црвеног крста Србије и Повеље за добра дела - јединог признања ове врсте у Крагујевцу.

Све ово, али пре свега њена преданост волонтерским активностима, су били и препорука да буде члан више комисија Црвеног крста, а у задњем мандату и члан Управног одбора.

Упоредо, од првог дана оснивања Кутка, доживљавајући га као другу кућу, постала је његов синоним.

И још много тога што овде није наведено, препоручило је Милку Игњатовић за ово високо признање које се додељује свима онима који су својим залагањем, хуманитарним радом и материјалном помоћи значајно допринели просперитету и угледу Црвеног крста Крагујевац. То говори колико је оно важно јер је др Деса била лекарка и велика хуманисткиња.

Председни Китанић уручује признање "др Десанка Бранковић - Милосављевић" Милки Игњатовић

Признање је уручио председник Црвеног крста Крагујевац, прим. др Стеван Китанић, истакавши да је као председник Организације учесник многих важних одлука и доделе многих признања, али да му је посебно задовољство и част да уручи овако високо, новоустановљено признање.

Скupu се обратио и Богдан Стефановић:

"Ја сам Богдан Стефановић, председник ОТЈ „Др Елизабет Рос“ и желим да у своје име и име свих младих волонтера нашег Црвеног крста честитам Кутку први јубилеј – 5. рођендан, а посебно Милки честитам на примљеном признању.

Она је нама младима посебно драга, она је присуствовала скоро свакој нашој скупштини, које је умела увек

Богдан Стефановић председник ОТЈ честита Милку Игњатовић

да улепша слаткишима и поздравима од старијих волонтера, она је нама младима заиста инспирација. А ево и зашто:

Свесни смо да пут данашње среће и задовољства људи, све више искључује бригу о другима, помагање и емпатију. И поред тога, на срећу нашег града и наших суграђана, нису ретки људи који никада не заборављају на то шта значи бити хуман, одан, поштен, шта значи давати, саслушати, тешити и помагати; људи који су синоним и за доброту! И баш као што јој је и име мило, за Милку Игњатовић је сваки дан био добар дан да покаже и пружи доброту.

Сигуран сам да ће још данас, чим у духу своје скромности, више од три деценије волонтерског рада и више од 20.000 сати склопити у ово признање, пронаћи и искористити шансу да некоме живот учини бољим.

Верујем да вам је сад јасно зашто је она младима идол и инспирација и ја јој се на томе, у име свих младих - захваљујем и још једном честитам".

Ова свечана академија завршена је песмом "Текла река Лепеница", незваничном химном и града Крагујевца и Кутка, коју су извели чланови хора

Кутка за квалитетније старење, након чега је уследило дружење уз прикладан коктел припремљен у кухињи Црвеног крста.

Гости уживају у програму музичке секције

Гости из Македоније, Црне Горе, Црвеног крста Србије и Help Age Interantional

ГОДИНА МЕЂУГЕНЕРАЦИЈСКЕ САРАДЊЕ

„Јаз међу генерацијама не постоји ако су циљеви заједнички“ проф. Росвита Тополац

Међугенерациска сарадња једна је од вредности живота сваког дете-

та у породици и широј друштвеној заједници, у којој су сви њени чланови укључени у живот, рад и стварање, свако према својим могућностима.

2017. година проглашена је за годину међугенерациске сарадње, у настојању да се више мисли и ради на ублажавању разлика, предрасуда и јаза међу генерацијама, а да се по-

куша да се удруже знање и енергија младих, са искуством и драгоценим вештинама старијих.

Нити су старији „појели“ будућност младих, нити су млади лоша генерација која неће да учи и ради.

Млади из КудАбрашевић и малог Лицеума

Деца из вртића Ленптирић

Деца из вртића Ленптирић

Деца из вртића Наша радост

Бранислав Петровић и Светлана Атанасковић

Јела Симић и Милица Ђорђевић

БОРАЦ И ПУТОПИСАЦ

Мирослава Матић има 72 године, професор је енглеског језика у пензији, члан је Кутка за квалитетније старење, борац за права старијих и путописац.

На конкурс за "Драганову награду 2017", добила је похвалу од удружења "Amity" из Београда за

најбољу женску путописну причу "Љубав на путовању".

Мирослави учешће и излагање у Уједињеним нацијама било је врло запажено, управо јер је било аутентично: старија особа је говорила о свом искуству у вези са темом.

Уследили су контакти и интересовања: да ли ће учествовати на следећем скупу?

Недавно, при размени Божићних и Новогодишњих честитки др Bethany Barratt, професор политичких наука на Roosevelt University у Чикагу и директор пројекта за људска права написала је Мирослави: Ко год одлучује о Вашем доласку ТРЕБА да Вас доведе. Били сте изузетан представник и говорник. Ваш глас и Вама слични, морају да буду за столом.

Мирослава Матић у Уједињеним Нацијама

Мирослава Матић у Уједињеним Нацијама

КАЊОН КОЛОРАДО НА МЕНХЕТНУ

(Њујорк, 1. – 9. јули 2017)

То је био мој први утисак по изласку из таксија испред хотела на Менхетну, у непосредној близини зграде Уједињених нација. Стојим на плочнику кроз затечена, главе у покушају да видим небо, као да смо на дну уског, дубоког кланца кањона. Окомите литице високих зградурина делују застрашујуће, а још пада киша из оловног неба.

Од првог тренутка кад ми је саопштено да идем у Њујорк, имала сам страх. Од свега. Најпре од авиона, иако сам много пута летела. Затим од тога што идем сама, по први пут.

Од великог града, нових људи, одговорности и тежине задатка.

А мој задатак је да представљам старију популацију личним излагањем на 8. заседању Отворене радне групе о старењу при УН. Идем на позив Help Age International, организације која се бави проблемима старијих и старења и која је тражила од Црвеног крста Србије представника из редова волонтера, јер је Црвени крст Србије показао изузетно добре резултате у истраживањима вршеним широм света на ову тему. Поред мене, позвана је и једна жена из Чилеа и једна из Нигерије (она није стигла због проблема са визом).

После првог утиска, ујутро је грануло сунце, фасаде су блеснуле и привикла сам се брзо на тај велелепни

град, можда јер је ту близу Ист Ривер и пространство где осећате слободу; ту је приређен величанствен ватромет увече 4. јула. Људи су дошли из целе Америке, чак и туристи из Европе, да присуствују прослави. Тог дана пре подне су ме домаћини повели у Централ парк, оазу зеленила и мира усред врве мегалополиса, где људи проводе дан у природи, на трави, једу, пију, играју се с децом и кућним љубимцима... Заборављаш да си у сред Њујорка. Њујорчани су иначе изузетно срдачни, љубазни, предусретљиви. Хотел звучног имена делује врло скромно, али практично. На рецепцији добијате сваку помоћ или информацију (мени су чак позвали хотелског мајстора да ми поправи наочаре). У малом холу велики галон са хладном водом и ли-

муном и стаклено звоно испод којег су домаћи колачи. Да се освежите. Ту су и три врсте кафе, чај, топла чоколада. Све бесплатно целог дана. У сутурену теретана и компјутерска соба. Ако треба неки мејл или документ да напишете, скенирате, копирате, штампате. Све што може да затраба једној практичној пословној особи. И у својој соби имате радни сто, Wi-Fi, апарат за кафу, а у ходнику ледомат.

Што се тиче радног дела, изненадило ме колико се на светском нивоу посвећује пажња проблемима старијих. Међутим, већ после првог дана из бројних излагања делегата, схватила сам: свет је забринут јер светска популација постаје све старија. У сиромашнијим земљама, где многи немају ни пензије, друштво не може да их издржава. У богатијим, на пример, Скандинавији, ситуација је далеко боља и живот старијих особа има квалитет, има смисао. Израел је поставио огромне слике у холу зграде УН које илуструју живот старијих у дому у Тел Авиву: играју билијар, одбојку, пливају, славе рођендане и сл. Представници Јапана су ми поклонили једну брошуру – истраживање о положају старијих код њих. Страшна је прича коју су ми испричали. Тамо има много врло старих, чак и парова стогодишњака. Врло често су у питању парови где су обоје дементни, па онај са блажом формом негује оног другог. Нису ретки ни случајеви убиства и самоубиства, јер је то за њих једино решење. У Кенији се старије жене осуђују као вештице, па и убијају. Али зато је у Словенији леп пример примене мобилне телефоније. Неки провајдер је направио апликацију где може дека или бака да сниме омиљену причу својих унука ако не може да буде са њима свако вече. Бајка за добар сан.

Ситуација знатно варира од земље до земље али проблем је у основи свуда исти: број старијих расте, а њима је потребна одређена помоћ и нега. Ми смо можда негде у средини јер постоје организоване установе за збрињавање старијих лица, мада вероватно не довољан број и финансијски доступних, али и наша породична традиција најчешће обезбеђује чување старијих родитеља.

Тема овогодишњег заседања је била борба против дискриминације и насиља над старијима. Циљ овог вишегодишњег рада УН и хуманитарних организација и правних заступника из целог света је да се донесе Конвенција која ће обавезати све земље, чланице УН, на адекватну бригу о старијима и истоветна права, као што је она о људским правима. Неопходно је такође да се млади што више ангажују и упознају са проблемима старијих, јер ће то међугенерациско повезивање довести до бољег квалитета живота старијих. У Кутку за квалитетније старење у Крагујевцу ми то већ примењујемо и задовољни смо резултатима. Јер старост није болест, старост не мора увек да буде тешка, она је и дар који треба прихватити и бити захвалан. Уосталом, и ово моје њујоршко искуство то показује.

ЉУБАВ НА ПУТОВАЊУ

Превариће вас наслов, то знам. Али живот нас често превари, на овај или онај начин. Тако и мене.

Скоро шездесет година се све одвијало мање – више нормално. Уобичајен живот: школа, матура, факултет, запослење, удаја, стан, деца, уници... Муж је већ у пензији, ја ћу ускоро, па да одмарамо. Али, сасвим непредвидљиво, одједном, у трену, муж умире 2005. године, ја

остајем сама док ураган различитих емоција пустоши моју душу. Зашто? Откуд? Па било је све у реду... Међутим, ваљда стиже «чаша жучи». И треба даље некако. Један део мене је окренут смрти, а други ка животу. Како наставити? Хвала искусним и мудрим пријатељима који су ме саветовали да ништа не мењам у начину живота, да радим, јер је у раду спас, да останем иста. А биће тешко.

Пуно сам путовала послом, а и туристички. Мој муж није волео да путује, те сам претходне године ишла у Париз и дворце Лоаре са најстаријим унуком, тинејџером, који је био одушевљен и пронашао да ће његово занимање бити туристички водич. Кад је стигло пролеће ове несрећне 2005. године, он је опет желео да негде идемо, деца су говорила да ће промена сигурно да значи, ја више нисам могла да подносим апсолутну празнину нашег дома, и на карју ме убедили. У мају смо нас двоје преко агенције, која је желела да промовише нова летовалишта у Турској, кренули на путовање које нас је водило најпре у Троју, Ефес, Пергамон, затим Ајвалик, Саримсакли, Бурсу и Истамбул. Била је то лепа комбинација обиласка древних локалитета, савремених летовалишта, старих заната (производња предмета од оникса, злата, коже, кујунџијски радови и сл.) и могућности за шопинг.

Уз суморне мисли после дуге ноћне возње аутобусом до Галипоља, на броду преко Дарданела као да оно силно плаветнило поче да растерује моје личне мрачне облаци. Прилазећи обали угледасмо велику равницу Мале Азије. Неки чудан осећај се јавља у мени при ступању на други континент. Благ поветарац таласа високу траву као да се море наставља. Прилазимо Троји и

Њујорк

Троја

најпре пада у очи велики модел чувеног тројанског коња, симбола мудрости и лукавства, захваљујући којима је постигнута победа после десетогодишњег рата. Наравно, улазимо и пењемо се, фотографишемо. Погледом обухватамо околне зидине чије рушевине говоре о намени и начину живота оних који су овде заувек остали. Ако не успемо да им удахнемо дух, остаће то гомила голог камења. Међутим, док локални водич на енглеском излаже историјску причу, ја унутрашњим видом назирем руке које слажу обликоване каменове, чујем вику и смех градитеља, деца трче околу, жене доносе храну и пиће... Онда се та слика гаси, па чујем фијук стрела и удар копаља, топот ногу кроз високу траву, јаук рањеника... Нека ме магија обузима; мешају ми се мирис мора, шум благог ветра кроз сеновите гране, шуштање повијених власти траве, пријатан глас водича – као да гледам неки филм.

Па да. Филм. Звао се Јелена Тројанска, чини ми се. Ја сам била

тинејџерка, као мој унук сада, са све развијенијим сензибилитетом и потребом да се нађе нешто магично, јединствено, макар и у обичном. Још недефинисана потреба, али сада знам: да се заљубим у љубав. Овај филм је у првом плану имао повод за рат, тј. љубав Јелене и Париса, и на мене је деловао као кад семе падне на добро припремљено тле. Као да сам ту схватила сврху и смисао постојања и живота уопште. И данас памтим како сам после тог филма месецима гледала дечаке који су имали сличну фризуру као Парис.

Сад, на овом месту, као да ме је обабио вео љубави (као да сам опет била тинејџерка) и синило ми је: Овај рат се дешавао у 12. веку пре нове ере! На том сам месту где су многи завршили живот, у једном трену, пре толико времена које ми је апсолутно незамисливо, а потпуно ми је блиска њихова љубав коју осећам и данас. Зидови падају, кости труну, царства нестају, али љубав остаје докле год се прича.

Спада у неуништиву категорију. Некако се тежина са мог срца изгубила. Помислила сам: Знам добро да га нема, али оно што смо имали нико ми никад неће узети. Постојаће док траје мој живот.

Уз један полусрушен зид никле су црвене булке. Као крв. Као срце. Као љубав. Узела сам једну булку и пажљиво је ставила међу листове свог дневника. Кад стигнем кући однећу је, знам где. Он ће је прихватити и разумети.

Прошло је скоро 12 година од тада. Путовала сам много, и на друге континенте, занимљиве пределе и људе сам упознала, али Троја има посебно место у мом срцу због тог емоционалног набоја и пражњења истовремено. Тамо сам схватила да треба да будем захвална за деценије среће које су ми биле подарене, а исто тако да, иако неког нема, живот је свуда око нас, и не треба дозволити да он пролази поред нас.

Заједнички програм за инклузију - Деценија и по рада

Црвени крст Крагујевац као део локалне заједнице, а кроз сарадњу са организацијама и институцијама на локалном нивоу и кроз добро развијену и едуковану волонтерску мрежу, одговора на потребе најугроженијих. Заједнички програм за инклузију је само један део који у сарадњи са Црвеним крстом Србије већ 15 година допринеси већој социјализацији деце из осетљивих група и оснаживању њихових породица. Од јула месеца је уследила излазна фаза пројекта који ће се завршити у мају 2018. Године. У складу са тим смо реализовали активности и трудили се да одржимо континуитет. Рад на овом програму се односио на спровођење конкретних корака у едукацији најмлађих и млађих чланова друштвене заједнице у циљу њиховог оснаживања ка већој инклузивности друштва. Оваква врста активности је омогућила промоцију

толеранције различитости и повећала сензитивност најмлађих чланова друштва за прихватање деце/особа из осетљивих група,

што директно утиче на превенцију дискриминације. Предност Црвеног крста у остварењу веће укљученост свих чланова друштва, у одно-

Сара и Теса Гетер у вртићу Црвеног крста

су на друге организације хуманитарног карактера, је умреженост и позитиван однос грађана према Црвеном крсту, освешћен доприносом наше организације у њиховој заједници.

Све активности су прилагођене деци и њиховим капацитетима. Јако важно је да деца и млади склопе пријатељства, да се социјализују, уче многе вештине како би развили здраву личност. Упознавање и играње са другом децом је веома важно за развој и деца уживају у осећају успеха када ураде нешто добро или победе у некој игри. Кроз рад са њима, ми их подстичемо на међусобно дружење и на дружење са другом децом из града, јер тиме уче много више о себи и другима. Јако се обрадују када у пролазу сретнемо децу коју познају или док су на игралишту максимално се труде да успоставе контакт са децом коју не познају. Иако су често најмлађи, труде се да се уклопе и одушевљени су када их остали примете и прихвате. Често смо се дружимо са децом из вртића: Врабац, Наша радост и Лептирић. Развили су самопоуздање и постали дружељубиви. Родитељи су срећни и задовољни када се окупимо и разменимо искуства о напретку деце. Распитују се када могу њихова млађа браћа и сестре да се прикључе активностима.

Поред редовних активности, креативно - едукативних радионица, посета културним и спортским дешавањима, екскурзијама ван града, млади су се активирали и у одређеним акцијама Црвеног крста, где су исказали волонтерски дух у циљу хуманости и помагања онима којима је то потребно. Летовање у Баошићу је било посебна радост за децу и младе са потешкоћама у развоју. Неки су први пут отпутовали ван земље, научили да пливају, да плешу током вечерњих журки а за поједине је било довољно што су пре пута добили наочаре за сунце и сламени шешир.

Новина у раду са децом из Програма су активности везане за „Сарин и Тесин“ Лутка театар. Назив је дат по двома девојчицама из Енглеске које су свако слободно време приликом посете нашој организацији, користиле да се играју са децом из Програма и помогну у многим хуманитарним активностима. Сарадници из Хановера су одржали тродневни семинар на коме су едуковали младе волонтере и оспособили их за: израду лутака, прављење сценографије, едуковали их о карактеристикама деце из осетљивих група и оспособили их за рад са њима. Уочено је да овај начин рада са децом и младима из обе компоненте Програма, позитивно утиче на њихов развој. Рад са луткама је помогао деци која су

стидљива, под емотивним притиском или су доживела неку трауму да се лакше укључе у активности са другом децом. Код младих са потешкоћама у развоју се приметиле да овакав приступ подстиче физичко-сензорни развој и моторичку координацију.

Програм за родитеље је поред свакодневног контакта са њима, обухватао и родитељске састанке једном месечно како би се што боље пратио развој деце и

размењивале информације о њиховом напретку. Поред редовних састанака, за родитеље смо организовали укупно неколико специфичних тематских радионица везано за здравствено – превентивне активности и редовно пружали информације око могућности да остваре неки вид права из система социјалне, здравствене или правне заштите и како да лакше припреме децу за школу и учење. Поред групног, индивидуални рад са родитељима им је помогао да кризу и проблеме које их прате у стопу лакше преброде. Кроз активности Лутка театра су научили да заједно са децом боље организују слободно време и олакшају свакодневну комуникацију.

Лутка има срце и памет

У оквиру сарадње са немачком организацијом „Јанун“ из Хановера, Црвени крст Крагујевца је организовао Међурегионални семинар за реализаторе радионица са децом, под називом „Лутка театар“, у периоду од 19. до 22. јула 2017. године.

Циљ семинара је био да млади, пунолетни волонтери унапреде своје компетенције у раду са децом, и на тај начин обогате образовни садржај намењен деци узраста 4-9 година.

Учешће на семинару узело је укупно 19 волонтера, узраста од 18 до 24 године, из следећих организација Црвеног крста, и то: Охрида, Требиња, Бара, Плава, Суботице, Ужица и Крагујевца.

Семинару су присуствовали и секретари Црвеног крста Крагујевца, Ужица, Требиња, Суботице, као и потпредседник Црвеног крста Суботице.

Предавачи на семинару били су г-дин Ахим Рима, руководилац организације „Јанун“ из Хановера и Невенка Богдановић, секретар Црвеног крста Крагујевца, док су Богдан Стефановић, Зорана Радовић и Татјана Ђаковић, волонтери ОТЈ „Др Елизабет Рос“ Црвеног крста Крагујевца, помагали у реализацији.

Након међусобног упознавања, учесници семинара су представили путем видео- презентације градове, као и активности организација Црвеног крста из којих долазе. После упознавања и дефинисања циљева семинара, приказани су видео снимци четири представе са међународног семинара „Лутка театар“ одржаног у Хановеру, о којима су присутни дискутовали и исте анализирали.

Секретар Црвеног крста Крагујевца, Невенка Богдановић, говорила је о утицају лутака на развој детета, путем презентације „Лутка има срце и памет“ и „Once upon a time“, док је Ахим Рима говорио о начину прављења луткарских представа. Тема ових представа била је „Спречавање насиља и нетолеранције међу децом“, па су учесници разговарали о томе како деца могу решити ове проблеме.

После излагања предавача, волонтери су формирали групе, које су имале задатак да направе своје представе.

Као резултат онога што су научили, учесници су приказали луткарске представе које су сами направили. Овим

представама присуствовали су руководиоци организација Црвеног крста Требиње, Ужице, Суботица и Крагујевца.

Сваки учесник је имао прилику да изрази своје мишљење о семинару. Општи утисак је да је била пријатна радна атмосфера, сви су се осећали срећно и испуњена су очекивања.

Већина учесника се сложила да могу применити ове технике у програмима у које су укључени, и намењени су деци. Сви присутни су изразили жељу за даљом сарадњом међу матичним организацијама и окупљања на којима би размењивали искуства .

По завршеној евалуацији, сви учесници су добили сертификат о успешно завршеном семинару Лутка театар.

Ахим Рима са учесницима из Охрида, Бара, Плава, Суботице Ужица и Крагујевца

Ахим Рима са учесницима из Охрида, Бара, Плава, Суботице Ужица и Крагујевца

Промоција хуманих вредности

Смањење насиља међу младима кроз побољшање комуникације, решавање конфликта мирним путем и поштовање различитости су, у оквиру програма „Промоција хуманих вредности“ и током 2017. године, уз подршку Швајцарске агенције за развој, а преко Црвеног крста Србије, постигнути реализовањем 393 радионице, којима је било обухваћено 606 ученика 4. разреда у пет основних школа.

Двадесет и четири млада волонтера су кроз радионице и разне активности учила децу толеранцији, поштовању разлика, ненасилном решавању сукоба, смањењу дискриминације и стигматизације, родној равноправности, дечијим правима и превенцији интернет насиља.

Посебан труд, време и таленат уложила је група ученика, тада 4. разреда, ОШ „Радоје Домановић“, која је уз огромну подршку и помоћ волонтера припремила и на Фестивалу позоришних представа одржаном у Београду, у периоду од 5. до 7. априла 2017. године, извела представу „Ипак не“. Тема ове представе је превенција насиља путем интернета и била је изузетно добро прихваћена код публике и оцењена као веома едукативна. Ученица Анђела Благојевић је за улогу мајке у овој представи награђена за најбољу женску улогу.

Најбоља женска улога - Анђела Благојевић

Поред ове, били смо актери и свих других активности предвиђених пројектом, почев од упућивања волонтера на едукације за рад у Програму, до боравка деце у Летњој школи у Баошићу, учешће у изради филма и бројних локалних промоција Програма.

Значајан допринос промоцији Програма дао је и професор Зоран Тодоровић.

Удахни позориште

Идеја наше пријатељске организације Црвеног крста из Охрида, да се младима пружи прилика да у волонтерском раду у Црвеном крсту, ангажују све своје капацитете и таленте и да нашој мисији приступе и реализују је онако како је њима блиско, дала је веома добре резултате. Тако је јединствена традиција одржавања фестивала аматерских позоришних представа које припремају млади волонтери, почела да се негује у Охриду, а Црвени крст Крагујевца је део те манифестације од 2014. године.

Околности су биле такве да је први наступ наших волонтера на фестивалу „Удахни позориште“ био баш у време катастрофалних поплава у Србији, а потом је управо та

Представа „Рингишпил“

представа „Талас“ била прилика да својим ангажовањем и њеним извођењима у Крагујевцу, млади волонтери прикупљају средства за поплаване.

У годинама које су следиле, изводили смо на охридским „даскама које живот значе“ и отвореном театру, и забавне представе и озбиљне драме, а све на тему животних дешавања којима се и Црвени крст бави: „ПХВ кабаре“, „Рингишпил“ и у 2017. години – представом „Руски рулет, чији аутори су волонтери Татјана Ђаковић и Лазар Јовичић.

У спровођење ових активности, било је укључено око 20 младих волонтера наше Организације, а талентоване волонтере и у 2018. години очекују изазови да за поруке и циљеве Црвеног крста, пронађу нови пут до корисника.

Креативни тим ОТЈ

Волонтери делују први. Овде. Свуда.

На Међународни дан волонтера, 5. децембра, Црвени крст Крагујевца је промовисао ликовне радове које су израдили ученици – најмлађи волонтери у оквиру конкурса „Један пакетих - пуно љубави“. Овога дана смо подсетили присутне ученике-учеснике конкурса, њихове родитеље и просветне раднике, да волонтери у нашем граду свакодневно помажу људима у невољи. Промовисали смо хуманост и волонтерски дух наше организације заједно са 112 волонтера-деце, професора, сарадника и родитеља који су присуствовали свечаности.

Волонтерски ангажман нам даје осећај смисла и испуњености јер даје допринос позитивном развоју наше заједнице. Увек трагамо за људима који имају неколико сати слободног времена. Донирати своје време и знање је драгоцено јер добровољност је један од најважнијих принципа Црвеног крста. Без подршке волонтера не би смо могли да пружимо подршку у многим хуманим активностима. Управо тако је и овај конкурс завршен успешно јер је захваљујући подршци просветних радника, на адресу Црвеног крста Крагујевца стигло 860 ликовних радова ученика из 20 основних школа, три средње и из Центра за ликовно усавршавање „Целус“.

Деца нису припремала цртеже за награду, они су сликани из срца и жеље да некога усреће током предстојећих празника. Свечаност је започела песмом ученика из школе „Вукашин Марковић“ за децу која имају потешкоће у учењу, а затим су уручене захвалнице и скромни поклони за 60 аутора из свих школа које су учествовале на конкурс. На са-

Новинари ТВ Мелос из Краљева, Ивана Ђорђевић и Жељко Миљковић

мом крају, награђени су најбољи међу најбољима, у категорији од 1. до 4. разреда, 5. до 8, као и у категорији средњих школа.

Ова манифестација је била медијски пропраћена, изјаву за Телевизију Крагујевац и Телевизију „Мелос“ из Краљева, дала је Агата Живојиновић, самостални стручни сарадник за социјалне активности у Црвеном крсту Крагујевца. Текст под називом „Волонтери делују први, овде, свуда“, поводом обележавања Међународног дана волонтера, објављен је у Новинама Крагујевачким, дана 14. 12. 2017. године.

ХУМАНОСТ И СОЛИДАРНОСТ

Црвени крст је доступан свим појединцима и компанијама, организацијама и институцијама

које желе да помогну. Свако од нас поседује двоструки потенцијал да улаже у опште добро. Потенцијал остаје само то - могућност да се нешто уради уколико га нека искра, варница не подстакне да се оствари. А када једном почне да се остварује, границе више не постоје. Још увек има породица које живе у тешкој ситуацији и у ризику од сиромаштва, али у нашој средини постоје мере које су организоване на нивоу Града како би се помогло људима у невољи, постоје донатори и многи појединци спремни на хуманост. Црвени крст Крагујевац се трудио да заједно са волонтерима помогне људима и да их обрадује када год се за то указала прилика. Овогодишњи мото Светског дана борбе против глади- „Јавите се на позив 17. октобра да окончамо сиромаштво: Пут ка мирнодопским и инклузивним друштвима“ је подстакло многе

Достава хуманитарне помоћи, Начелник Шумадијског округа Биљана Стошић

Храна на точковима

појединце и фирме да за кориснике програма „Народне кухиње“ помогну да 850 obroka буде разноврсније са неколико артикла хране - паштете, јогурт, јабуке и кајзерице. Значајно место у унапређењу квалитета живота припада међуљудској солидарности. Светски дан борбе против глади је послужио да помогнемо једни другима, посебно онима који су усамљени, болесни и материјално угрожени. Тим поводом смо обишли и мештане села Цветојевац и заједно са волонтерима и начелницом Шумадијског округа Биљаном Стошић обишли неколико породица.

Хуманитарна помоћ - „Glasgow the Caring City“ је стигла у наш град у чему су посредовали Шумадијски округ и Град Крагујевац. Ова значајна сарадња је започела 2015. године и сада већ други пут посредством Бојане и Мајкла Харисона помажемо нашим суграђанима. Донација од 15.750 кг сапуна и 7.749,8 кг половне одеће је брзо допремљена до крајњих корисника. Укупно је обухваћено 48 сеоских и приградских средина (Петровац, Станово, Багремар, Букуровац, Чумић, М. Пчелице, Угљешница, Сушица, Пивара, Виногради, Илићево, Бубањ, Маршић, Ердеч, Грошница, Вињиште, Јовановац, Драгобраћа, Дреновац, Стара радничка колонија, Кутлово, Рогојевац, Денино брдо, Велико поље, Страгари, Котража, Љубичевац, Маслошево, Корићани, Опорница, Рамаћа, Каменица, Вашариште, Доње Грбице, Добрача, Дулени, 21. октобар, Горње Грбице, Ђурисело, Голочело, М. Пчелице-Ново насеље, Ацине ливаде, Трешњевак, Селиште, Маршић, Десимиrowaц, Пајазитово и Церовац). Узајамном и вишеструком подршком смо помогли више од 1500 породица. Поред помоћи у сапунима и одећи, део времена је издвојен и за прикупљање података ради бољег приступа угроженим мештанима и бољем сагледавању њихових тренутних потреба. Са породицама су волонтери причали, мерили им крвни притисак и давали савете из области здравствено

но превентивног рада. Посетом села Цветојевац смо наставили дистрибуцију поменутих донација за самачка домаћинства и вишечлане породице са децом. Донатор из Глазгова је поклатио и двомилионити произведени сапун који је уручен у овој сеоској средини и тиме симболично-бројкама исказао количину среће и хуманости коју су поклатили нашим људима. Подршку су нам пружиле РТС 1, телевизија О2, ТВ Крагујевац, К9 и ТВ Мелос које су пропратиле све активности наведеног дана.

ПОМОЋ У ПАКЕТИМА И ТОПЛА РЕЧ

Пројекат „Храна на точковима“ уз финансијску подршку Града је побољшао здравствено стање угрожених лица али и ублажио сиромаштво породица са сеоског и приградског подручја. Током посета мештана на селу, сагледавали смо нове потреба и дистрибуирали пакете хране и хигијене старим, болесним, полупокретним и непокретним лицима из донације је набављено 566 пакета које смо наменским возилом дистрибуирали у 22 сеоске средине (Ботуње, Доње и Горње Комарице, Чумић, Десимиrowaц, Угљешница, Добрача, Пајазитово, Рамаћа, Рогојевац, Кутлово, Букуровац, Каменица, Грбице, Дулени, Лужнице, Вињиште, Ацине ливаде, Грошница, Пајазитово, Опорница и Трешњевак) и неколико приградских насеља. Разговарали смо са мештанима, мерили им крвни притисак уз превентивне савете о здрављу и поделиу пропагандног материјала. У зимским месецима, обилазили смо угрожене породице са волонтерима који су помагали старијим суграђанима и олакшали им зимске дане: уношењем дрва, чишћењем прилаза и набавком лекова. Те активности су се понављале на добробит тих особа и њихових комшија, сарадника, суграђана. Сви су осећали корист од свог ангажовања и уживали у плодовима свог хуманог деловања. На овај начин се идеја хуманости и солидарности као и све једноставне и добре идеје, ширила и расла. Желели смо да допринесемо што бољем разумевању међу људима и охрабримо их да се више ангажују и преузму одговорност за своју средину. Више пута у току године смо кроз разне акције обилазили најстарије суграђане на селу, а једном приликом смо заједно са представницима локалне самоуправе обишли три породице у Пајазитову. Том приликом смо поред превентивних прегледа уручили једнократну помоћ у пакетима из акције „Корпа добротe“ која је реализована у простору Делта парка а у којој су активно учествовали чланови Кутка за квалитетније старење.

Окончајмо сиромаштво

Окончајмо сиромаштво

Први пут на мору

Први пут на мору

ЛЕТЊА ДРУЖЕЊА

Свако путовање је доживљај који се памти. Времена се јесу променила, али верујемо да су деца у сваком времену иста. Она су и данас жељна љубави и пажње. Желе да безбрижно трче, осете ветар у коси, прва заљубљивања, и разочарења, али изнад свега неизмерну родитељску подршку. Једног дана ће и та деца одрасти и постати људи, баш као и ми, само ако их подржимо, саслушамо и пружимо несебично ветар у леђа. „Једна од најсрећнијих ствари која може да се догоди у животу јесте срећно детињство“ (Агата Кристи). Црвени крст Крагујевац се деценијама у назад труди да лошија финансијска ситуација родитеља не буде пресудни фактор у квалитетном одрастању деце и да поред свих недаћа имају срећно одрастање. Подршка и оснаживање породице је само једна мисија која добија потврду када се виде искрени загрљаји након завршеног путовања између деце и родитеља (старатеља). Уз помоћ хуманих суграђана, добровољног новчаног прилога и донација, деца одлазе на кампове опремљена за удобан боравак. Црвени крст им том приликом набавља одећу, обућу, средства за личну хигијену, опрему за плажу и слично.

Програм опоравка социјално угрожене деце подразумева десетодневни боравак у одмаралиштима Црвеног крста Србије за децу која су угрожена неповољним социјалним и економским факторима. Целокупан програм садржи социјалну, психолошку и едукативну компоненту и усмерена је на активности које подстичу социјалну инклузију. На овај начин деца, која се налазе у рањивим скупинама имају већу укљученост у животне токове својих вршњака. Вишегодишња пракса је показала да Програм опоравка деце позитивно утиче на њихово здравље, психолошки развој и мотивише их за веће друштвено ангажовање. Црвени крст Крагујевац је ове године организовао уз пратњу васпитача и волонтера боравак за децу на различите кампове. Уз подршку Црвеног крста Србије, 17 деце из Заједничког програма за инклузију су била на мору у Баошићу у два наврата. Једну групу деце је предводила дугогодишња волонтерка и учитељица Снежана Јанковић а другу групу младих са сметњама у развоју волонтерка, дефектолог Биљана Павић. Сваког дана током боравка у одмаралишту се организовала и Летња школа подмлатка Црвеног крста, из различитих области на-

шег рада: Ширење знања о вредностима које промовише Црвени крст, указивање прве помоћи, промоција хуманих вредности, превенција трговине људима и промоција здравих стилова живота. Боравак на кампу у Чешкој за 19 деце је подржала Јужноморавска регија а за 15 су платили родитељи и тиме смо смањили дискриминацију и изолованост ученика. Највећи број деце је први пут отпутовало ван свог града и имало прилику да искуси нова дружења и нова знања. На међународном кампу су имали могућност да упознају нове културе и остваре нова познанства. Посебно осмишљени програми из различитих области са циљем да подстакну дечију радозналост, креативност и спортски дух. Практика је показала да боравак у природи има изузетан утицај на карактер и на учвршћивање међусобних веза између деце, јача њихово самопоуздање и спремност на тимски рад. У пратњи деце је био лекар дугогодишњи волонтер и потпредседник Црвеног крста Крагујевац др Љубиша Милојевић, чланица управног одбора такође вишедеценијска волонтерка и просветни радник Слађана Ђукановић као и два младa волонтера-практиканта едукована за рад са децом.

Летовање у Чешкој

Волонтери С. Ђукановић, др Љубиша Милојевић и з-дин Лукул

Без обзира да ли су деца из угрожених породица или не, на камповима су имали исти циљ и задатак: дружење, рекреацију, хуманост и солидарност. Утиisci деце су преточени у осмехе када су се вратили својим кућама и препричавали су својим вршњацима разнолика дешавања током одмора.

Волонтери који о њима брину носе са сабом написана и ненаписана писма брижних родитеља, хранитеља, васпитача, старатеља.

му, уколико негде закаже Ви будите ту негде ако помоћ затреба.

Тешка срца Вам га предајем иако сам свесна да тић мора из гнезда полетети, да упозна свет и све у њему.

Чувајте се и пазите, лепо се забављајте и дружите и у добру нам се вратите...

Само мајка

Весна Савић

Срећа када се нађемо окупљени на једном месту, ништа нам није тешко у том моменту. Нигде толико правих пријатеља, за које знаш да ће бити ту, било када, било где. То осећање се не може описати речима, јер срећа је већа када се дели. Волонтери нису плаћени, не зато што је њихов рад бесплатан, већ зато што њихов рад нема цену."

ДР ЏАЈИНА ЧЕСТИТКА

Dear Distinguished Red Cross Heroes,

Please kindly accept my kind humble whole hearted greetings on this day for **World Red Cross Day 2017**, themed – Everywhere for Everybody. On this day, I wanted to take this opportunity to thank all of you for the great exemplary efforts that you and you teams put into making this theme alive in the hearts of the vulnerable and needy people. It is such an honour to be working and serving amongst you whom are dedicated, committed and passionate. It is a prove that the Red Cross is Everywhere for everybody.

You make the Red Cross so valuable and precious by projecting the principles in all the efforts and outreach that is undertaken. Making a difference in people's life is a magical possibility that you all do with all your tireless efforts and initiative.

In every instance that I had the honour to participate in events and activities, I have been truly motivated and powered up to do more and give the extra effort by your leadership and initiatives.

I take this opportunity to send my heartfelt greetings to all of you as an honour and pride of the Red Cross world.

Волонтери који су бринули о "птићима" који су боравили у Чешкој

ПИСМО МАЈКЕ

Стефан је добар дечак веселог срца, воли друштво, весео је и забаван.

Досад ниједном није показао другачије особине. Воли забаву, да се дружи и увек је спреман за организацију, акцију забаве ради.

Пре три и по године, доживели смо трагедију у породици, изгубио је оца, што га је много погодило. Не испољава и не открива своја осећања, та тема му је болна и осетљива.

Досад се нисмо раздвајали, били смо један тим, сви за једног – један за све. Први пут је кренуо на пут (далек) без нас.

Много смо везани једно за друго и искрено се надам да ће се добро снаћи.

Брат и он су класични пример маминих синова, увек су заштићени од неких већих обавеза, свесно или несвесно суштићени. Нису упућени у тешке послове што не значи да не треба једном почети... Волела бих да се осамостали, да буде свој у све-

ПРИЧА ЈЕДНОГ ВОЛОНТЕРА

"Имаш ли ти шта од тог Црвеног крста? Плаћају ли вас? Питања са којима се свакодневно сусрећем. Како људима да објасним да није све у парама, како им објаснити тај осећај који је познат само нама волонтерима Црвеног крста, тај осећај испуњености када неке помоћеш. Када знаш да си заслужан за осмех на нечијем лицу. Кампови, такмичења, хуманитарне акције...

Др Јеуа Kulasingat - Др Џаја са волонтерима Црвеног крста Србије

Thank you very much for honour and experience. I certainly look forward to continue with the opportunity in the future.

With best regards.

Dr Jeya Kulasingam

Health & Care delegate - Migration response.

Regional Office for Europe,
International Federation of Red Cross
and Red Crescent Societies

дан у духу промоције хуманости и здравог начина живљења. Тако је заиста и било.

Тридесет и друга хуманитарно-рекреативна акција „За срећније детињство“ реализована је уз подршку Града Крагујевца, донатора и пријатеља Црвеног крста, партнерских организација и образовних институција. У Годињи међугенерациске сарадње, на Међународни дан старијих, за срећније детињство и будућност наше деце, допринос су дали старији

Златна медаља - за освојено прво место:

1. Тодор Миленковић, ОШ „Доситеј Обрадовић“,

2. Душан Крстић, ТУШ „Тоза Драговић“,

Сребрна медаља - за освојено друго место:

1. Маша Маринковић, ОШ „Трећи крагујевачки батаљон“,

2. Давид Миленковић, Политехничка школа,

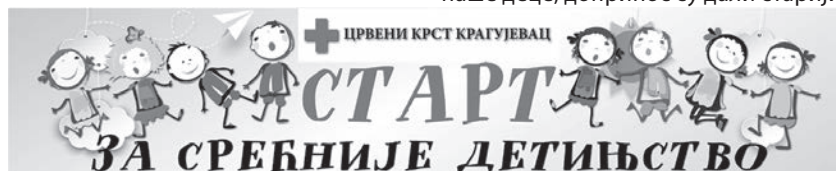
Бронзана медаља - за освојено треће место:

1. Мијат Авдичевић, ОШ „Вук Стефановић Караџић“,

2. Урош Адамовић, ОШ „Мирко Јовановић“.

Такмичарски дух најизраженији је био међу малишанима – међу око 120 предшколаца, који су се тркали у такозваној „Цицибан“ трци, а неки су касније одмерили брзину и у вожњи бицикла.

Уживало је тога дана око 1000 наших „великих“ и „малих“ суграђана у тркама у џаковима, гађању пикада,

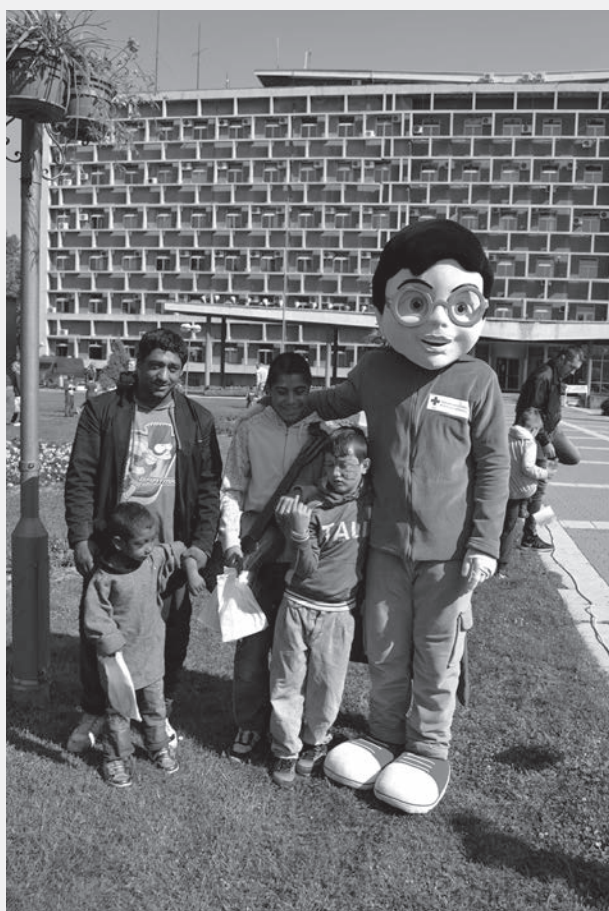
ТРКА ЗА СРЕЊНИЈЕ ДЕТИЊСТВО

Први дан октобра месеца је 2017. године протекао у знаку поруке „Имамо циљ – доћи на старт“, јер наш циљ у акцији „За срећније детињство“, је заиста да што већи број грађана узме учешће у овој акцији, да купи учеснички број и тиме да допринос ублажавању патњи, али и проведе

Крагујевчани, шетали су у сусрет младима и симболично показујући своје способности и енергију, направили увод у ову хуманитарну акцију. Велики број тих старијих суграђана, наставио је током дана да се бави децом, у различитим активностима.

У тркама за ученике, своју спретност је показало око 300 ученика, а медаље су освојили:

ВЕСЕЛА БОЛНИЦА

У поподневним сатима, када утихне жамор стручних термина и консултација, када нестану звуци од употребе медицинских инструмената и корака бројног особља, када тишина поново постане главни савезник родитељима у умножавању брига за здравље своје деце, тада волонтери Црвеног крста на Клиници за педијатрију враћају осмех на лице оболелим малишанима и чине да се, бар за кратко време, заборави на разлоге боравку ту.

Окупљени под програмом „Весела болница“, млади волонтери Црвеног крста, који су најчешће и сами медицински радници или се то још увек школују те блиско познају патњу болесника, посетили су у 2017. години 35 група деце на Клиници. Игром, причом, креативним материјалима и својим ведрим духом, улепшавали би болничке дане деци, али и родитељима, јер су за њих ти термини, у којима су им волонтери анимирали децу и у којима су могли да се посвете мало себи и одмору, били веома драгоцени. Правиле би се разне фигуре од папира оригами техником, цртало, бојило, рецитовало, решава- ле загонетке и занимљиви тестови, али нису били ретки ни тренуци када су волонтери вежбали математику или српски језик са школском децом, разговарали о школи али и упознавали их са организацијом Црвеног крста.

Уз подршку и разумевање особља са Клинике за педијатрију, вољу и ентузијазам волонтера Црвеног крста, овај програм ће бити и у 2018. години поље на коме Црвени крст Крагујевца жели и може да да свој допринос олакшавању људске, у овом случају првенствено – дечије патње.

играма чуњевима и набацивања кругова, осликавању лица, бојењу бојанки и шврљаоницама, бојењу знака Црвеног крста и Црвеног полумесеца на платну, фотографисању у раму и постољима из програма „Промоција хуманих вредности“, читању „највеће сликовнице“ и учешћу у „лутка театру“. Радост деци донеле су и маскоте дечака Реље из програма „Промоција хуманих вредности“ и цртаног lika Елзе. Преглед млечних зуба код деце предшколског узраста извршило је око 120-оро малишана, а сваки грађанин је на поклон добио органски сапун и адекватан лифлет о значају правилног прања руку, што је донација пријатеља из Глазгова и организације „Глазгов - брижни град“.

Цена учесничког броја, као знака подршке акције, и ове године је била непромењена и износила је 50,00 динара, а допринос су грађани дали куповином укупно 12.197 стартних бројева.

Посебно интересовање привукла је наградна игра извлачења учесничког броја за главну награду - летовање у Охриду, што је поклон Црвеног крста Охрид, а награђени власник учесничког броја је предшколац Вук Левајац.

Велики одазив деце, родитеља, бака и дека, добра сарадња са свим партнерима и подршка Града Крагујевца, уз лепе временске услове, допринели су да се 32. хуманитарно – рекреативна акција „За срећније детињство“ реализује успешно и на задовољство свих.

Од средстава "Трке за срећније детињство", финансирају се пројекти, "Зимујмо код куће", "Опоравак деце" и "Весела болница".

Весела болница

Весела болница

Не чекај незгоду. Предузми нешто. Дај крв. Дај сада. Дај редовно.

Др Гордана Дамњановић на пријему у Црвеном крсту Србије, Најхуманији градови

Дванаест година се у нашој земљи обележава 14. јун - дан рођења проналазача основних крвних група - Карла Лајштајнера. За нас и свет, то је прилика да под називом „Светски дан добровољних даваоца крви“ свако подсети своје суграђане колико су велике потребе за крвљу и крвним производима, колико је важно да се оне обезбеде, али и прилика да се захвалимо онима који овај важан ресурс и обезбеђују.

Ширећи поруку: „Не чекај незгоду. Предузми нешто. Дај крв. Дај сада. Дај

редовно“ и уручивањем признања онима који су их својом хуманомашћу заслужили, Црвени крст Крагујевца је у 2017. години спровео то подсећање. Свечани приједи, уз подршку партнера: Града Крагујевца и Службе за трансфузију Клиничког центра Крагујевца, били су уприличени за 146 даваоца коју су крв дали 10, 20 и 35 пута, али и за 36 даваоца који су крв дали 50, 75 и 100 пута. Посебне плакете Црвеног крста Србије, „Широко срце“ за резултате остварене у 2016. години, додељене су најуспешнијима

у следећим категоријама:

Факултети:

1. Факултет медицинских наука
2. Правни факултет
3. Економски факултет

Средње школе:

1. Медицинска школа „Сестре Нинковић“
2. Прва крагујевачка гимназија
3. Прва техничка школа

Јавна предузећа:

1. Фабрика наменских производа
2. „Електрошумадија“
3. „Жандармерија“

Насељена места:

1. МЗ Десимировац

Удружење грађана:

1. Удружење „Библиотека код Милутина“
2. Удружење „Чика Јаза“
3. Удружење бораца Шумадије

Награђивали смо, али смо и за свој труд били награђени. Признање „Најхуманији град“, које је додељено за три града са најбољим резултати-

Признање Широко срце

Дејан Луковић, др С. Китанић, др Г. Дамњановић

Добитници признања за ДДК

ма у 2016. години, припало је и Граду Крагујевцу у којем 4,48% становника даје крв, а свечано га је преузела др Гордана Дамњановић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту. Пријему су још, поред др Дамњановић, присуствовали и: Никола Рибарић, начелник Градске управе за здравствену и социјалну заштиту и Марица Патрногић, стручни сарадник Црвеног крста Крагујевца.

"ЗК ЖИВОТА"

Досадашња искуства су показала да је допринос младих волонтера у добровољном давалаштву крви веома значајан и да даваоци крви на акцијама најчешће први контакт имају са нашим волонтерима, те је због тога најзначајније да волонтери буду едуковани да дочекају даваоце, дају им исправне информације и воде их кроз акцију. Из тог разлога, у последњем периоду, а посебно у 2017. години, интензивирале су обуке за волонтере. Поред учешћа на националним обукама, уз под-

ршку Града Крагујевца, Црвени крст Крагујевца је имао могућност да, 20. новембра 2017. године, самостално реализује обуку. У припреми младих волонтера за ову област, као метод рада коришћена је и симулација акције добровољног давања крви, која је младима била посебно интересантна.

Црвени крст Крагујевца је иначе, једна од 15 организација које су укључене у реализацију пројекта Црвеног крста Србије „ЗК живота“ – симболично, давалаштво крви као трик живота, односно – три компоненте пројекта: истраживање, едукација младих волонтера и посебне кампање.

Спровели смо истраживање о мотивима даваоца крви, према стандардима пројекта, резултате ће промовисати Црвени крст Србије, а волонтери са националним сертификатима за ширење знања у овој области су: Срђан Обрадовић, Богдан Стефановић, Миљана Стошић, Милош Петровић, Катарина Радовић, Алекса Симић, Анђела Милојевић.

ЛЕПИ ДАНИ

О обављању јавног овлашћења Црвеног крста Крагујевца на пољу мотивације добровољних даваоца крви, промоцији добровољног давања крви према принципима Светске здравствене организације и организовања акција, може се пуно писати, доста се зна, а то доказују и резултати. Желели смо у овом броју издвојити посебно један аспект обављања ове делатности, то су сезонске кампање за прикупљање крви.

Црвени крст Крагујевца је дванаест година сарађивао са Институтом за трансфузију крви Србије у спровођењу великих летњих акција добровољног давања крви, на различитим локацијама у граду и у трансфузиомобилу. За потребе превенирања несташица крви и у зимском периоду, Институт је започео реализацију и Зимске кампање по Србији, у којој је Крагујевац, од самог почетка, пуних десет година, давао изузетан допринос.

Тим ЗК живота

Не чекај незгоду, Предузми нешто

Дај крв, дај сада, дај редовно

Ивана Родић, Начелница Одељења за мотивацију и организацију добровољних даваоца крви у Институту за трансфузију крви

Овај модел рада, убрзо почињемо примењивати и у сарадњи са локалном Службом за трансфузију тако да смо од 2011. године, и за потребе локалне Службе два пута годишње организовали веће акције. Крагујевчани показују висок ниво свести о значају

добровољног давања крви, тако да су готово увек све акције, без обзира које је непосредни реализатор, биле веома успешне.

У 2017. години, у две велике акције у току летњег и зимског периода, у

сарадњи са Службом за трансфузију крви КЦ Крагујевац прикупљено је 245 јединица, а у сарадњи са Институтом за трансфузију крви Србије – 221 јединица.

Ово је била последња сарадња Црвеног крста Крагујевца са Институтом на пољу организовања акција, јер је априла 2017. године усвојен нови Закон о трансфузијској медицини, којим је предвиђена реорганизација система и оснивање Завода за трансфузију у Крагујевцу, који ће бити одговоран за организовање акција, прикупљање и обезбеђивање крви за све општине Шумадијског региона и шире.

Слогани кампања: „Улепшајте дан себи и другима – дајте крв“, „Буди давалац крви“, „Не пропусти прилику“, памтиће се још дуго и подсећати на добре резултате и успешну сарадњу са Институтом за трансфузију крви Србије, највише са начелницом Иваном Родић и њеним сарадницима.

Превентива је први корак ка здрављу

МОЈ САН ЈЕ ДА МОЈА ПОРОДИЦА БУДЕ СРЕЋНА

У настојању да се допринесе унапређењу здравља и благостања људи, сваке године се 7. април обележава као Светски дан здравља и подсећа јавност на неки здравствени проблем од глобалног значаја. Ове године је то била прича о депресији.

У низу активности које Црвени крст Крагујевца приређује и у којима учествује, у 2017. години то су биле: контроле за грађане, акције давања крви, медијска промоција, едукације и јавна манифестација у спортском центру „Искра“, посебно издвајамо конкурс „Причајмо о здрављу“, који се реализује уз подршку Града Крагујевца. Ученици основних и средњих школа имали су месец дана да се ликовно и литерарно

изражавају о темама које су индиректно повезане са депресијом као фокусом наших активности, а гласиле су:

- „Мој најсрећнији тренутак у животу“,
- „Осећао/ла сам се поносно када сам...“
- „Моје добре особине су...“
- „Мој најлепши сан је...“
- „Код својих пријатеља највише волим...“

Од пристиглих 106 радова, на свечаности у Градској управи, 10. маја, прочитана су најбоља три литерарна и изложена три ликовна рада, а таблет рачунарима награђени њихови аутори:

- Даница Филиповић, ученица ОШ „Свети Сава“,
- Софија Лазовић, ученица ОШ „Свети Сава“,
- Огњен Димитријевић, ученик ОШ „Светозар Марковић“
- Николета Радојичић, ученица ОШ „Мома Станојловић“,
- Сара Божовић, ОШ „21. октобар“ и
- Марко Мирић, ученик ОШ „Доситеј Обрадовић“, чијим се радом и поруком може заокружити све оно што смо желели рећи обележавањем овог важног датум, а гласила је „Мој сан је да моја породица буде срећна“.

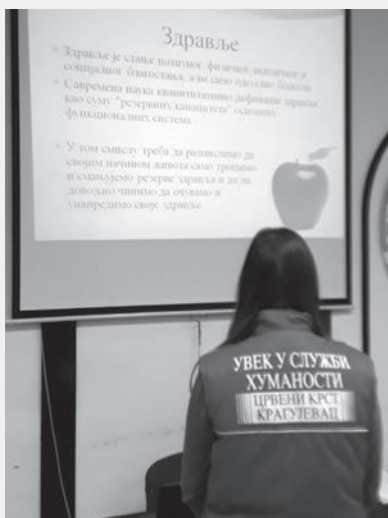

Др Г. Дамњановић и др Љ. Милојевић са победником конкурса „Причајмо о здрављу“

ПРЕНЕСИ ЗДРАВЉЕ ДРУГИМА

Програми „Пренеси здравље другима“ и „Позитивно НЕ“, са циљевима промоције здравих стилова живота и одговорнијег понашања према себи и другима, очувања и унапређења здравља деце и младих, успешно су спровођени у току 2017. године. На смањењу ризика и водећих поремећаја здравља, развијању позитивних ставова о здрављу и подизању нивоа здравствене просвећености младих, допринос смо давали путем вршњачких едукација, које су спроводили наши млади волонтери и ученици 6. и 7. разреда, које су они оспособили.

За две школске године у 2017. едуковали и оснажили смо укупно 43 шестака и 90 ученика 7. разреда, да о темама које су важне за очување здравља: физичка активност, правилна исхрана, превенција болести зависности, репродуктивно и ментално здравље, спроведу „часове здравља“ у својим школама. Са старијим полазницима, већи акценат

Пренеси здравље другима

је стављан на њихово оснаживање да се одупру наговорима вршњака на ризична понашања, а све активности су биле са подршком и надзором просветних радника.

Да смо на „добром путу“ и да су ови програми младима веома важни, говоре чињенице да смо стекли њихово поверење и да смо имали прилику да чујемо примере ризичних ситуација у којима су се налазили и које су за њих биле некада заиста претња, а некада и изазов.

ОСНОВИ ХИГИЈЕНЕ

Курсеве „Основи хигијене“ Црвени крст Крагујевца реализује у циљу остваривања бриге о здрављу деце, што је био и остао један од главних задатака организације. Сличне едукације у виду курсева „Основи хигијене“, крагујевачки Црвени крст је започео још давне 1971. године, у сарадњи са Омладином Медицинске школе „Сестре Нинковић“ и даље их реализује.

Ученици медицинске школе на едукацији о основама хигијене

Са циљем да се ученици 2. разреда основних школа упознају са важним питањима из области хигијене и да се подстакну да стекну сталне навике у вези са одржавањем личне хигијене и вођењем здравих стилова живота, реализована су у 2017. години, по веома занимљивом програму, укупно 64 десеточасовна курса, за 1405 ученика.

неком загонетком која је подстицала малишане на размишљање и лакше усвајање градива. Најпре нам је било важно да се упознамо са децом, упознамо их са задацима Црвеног крста, да их уведемо у хуманост, научимо да помажу једни другима, да подстакнемо позитивна осећања услед помагања другима, развој и неговање пријатељства и

Вршњачка едукација -Основе хигијене у пракси

Вршњачка едукација -Основе хигијене у пракси

зато смо те часове назвали: „Људско биће поштујемо и свакоме помажемо“. Учили смо и вежбали како се правилно перу руке, а о радионици у којој су деца цртала „прљаву руку са бактеријама“, а потом цртеж држала у купатилу како би их подсећао на прање руку, је изазвала огромно интересовање деце и задовољство родитеља који су нам се јавили да нам то кажу. На часовима под називом „Беле коке испод стрехе вире“, учили смо децу хигијени уста и зуба, техници правилног прања зуба, а посебно су сви ученици уживали на часу правећи „велика вилицу“ од картона и пластичних флаша, које симулирају зубиће. Учило се и о одржавању хигијене тела, правилном држању тела и правилној исхрани јер „кад је здраво јело, здраво је и тело“.

Захваљујући Градској управи која је подржала реализацију овог програма у 2017. години, били смо у прилици да сваком детету, након завршеног часа поклонимо адекватан штампани едукативни материјал, а захваљујући донацији организације „Глазгов – брижни град“, поклоњено је око 2.000 органских сапуна.

За нас је најважнија повратна информација о садржајима од оних за које радимо, па је тако и у овом програму свакодневно рађена евалуација часова и процена задовољства учесника. Сви ти листови показују да су малишани најпре били изненађени појавом волонтера, а да је у свим групама програм био сјајно прихваћен. О свом искуству, писали су нам и инструктори, а све наведено се укратко могло наћи у запажањима које је доставила Ива

Вуковић, ученица Медицинске школе:

1. дан: Ученици су уплашени, изненађени, али врло лепо сарађују.
2. дан: Другари су одушевљени песмицама и врло захвални на сапунима; расположени су за бојење и цртање и сваку сарадњу.
3. дан: Ученици су одушевљени направљеном макетом и одлично смо савладали прање зуба.
4. дан: Радил смо вежбе које је Министарство просвете прописало.
5. дан: Ученици су врло тужни због краја обуке.

ПРЕВЕНЦИЈА ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Борба против трговине људима је важан део службе тражења. Превентивне активности су се спроводиле

у нашој средини са освртом на проблеме са којима се суочавају мигранти током проласка кроз нашу земљу. У складу са својом мисијом и мандатом, Црвени крст Крагујевца је дванаест година активно укључен у напоре да се спречи трговина људима, умање последице по жртве и смањи њихов број. Циљ активности Црвеног крста је и током 2017 био ширење свести и знања о опасностима и мерама заштите међу младима и другим рањивим циљним групама. Почетком године током семинара на Златибору три волонтера су оспособљена за вршњачке едукаторе а крајем године је један волонтер оспособљен за тренера. Сви су се након обуке активно укључили и са осталим едукаторима реализовали 39 информативних радионица за 1256 учесника.

Поред радионица у вртићима, основним и средњим школама, на фа-

Вршњачка едукација -Превенција трговине људима

Вршњачка едукација -Превенција трговине људима

Вршњачка едукација -Превенција трговине људима, Миљана Стошић

култетима, са родитељима и старијим суграђанима, волонтери су нам помогли у обележавању два значајна датума: Светског и Европског дана борбе против трговине људима (30. јула и 18. октобра). Оба пута смо информисали један број суграђана поделом пропагандног материјала који су млади волонтери дистрибуирали у простору Делта парка. Шира јавност се информисала и путем телевизије Крагујевац која је снимила прилог у Музичкој школи а координаторка програма је причала у јутарњем програму телевизије К9 о овој проблематици. Поред уобичајених предавања за средњошколце, пуштан је и едукативни филм „Посматрачи“ а млади и просветни радници су позитивно коментарисали начин на који едукатори причају о овом проблему. Један од закључака је, да је важно да се млади повере пре свега неком одраслом у кога имају поверења, јер вршњаци када је у питању оваква врста проблема не могу пуно да им помогну. У неколико наврата, са волонтерима су ишли и инспектори Одељења за странце, сузбијање илегалних миграција и трговине људима, они су велики допринос дали причајући примере из своје праксе који су учесницима били посебно занимљиви.

Како би смо обухватили што већи број деце са сеоског подручја, у току акција „Селу у походе“ смо организовали предавања за малу децу. Коришћена је свака прилика да информишемо што већи број родитеља и деце, тако да су у оквиру забавно-едукативних активности током трке „За срећније детињство“, волонтери са најмлађима играли „На путу до школе“ а родитељима је подељен информативни лифлет.

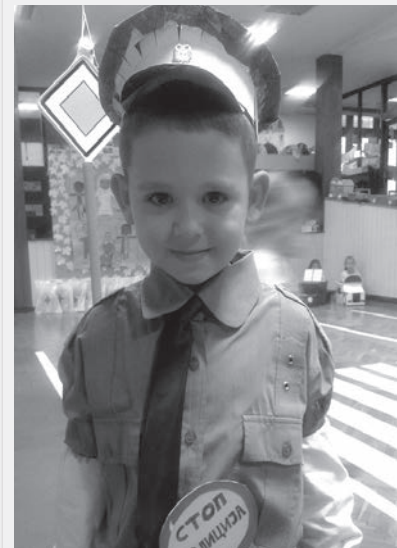
Информације о Програму су биле посебно занимљиве за 19 младих из Плава, Бара, Требиња, Охрида, Ужича и Суботице током посете нашој организацији.

Путем медија и поделе информативног материјала, велики допринос у промоцији програма је био и на званичној фејсбук страници када је видео клип видело више хиљада људи. Највише су помогли сарадници из библиотеке, биоскопа, градских базена, позоришта за децу и из неколико књижара, који су омогућиле да се промотиван материјал дистрибуира у њиховим просторијама. Највећи број учесника је наводио да је тема интересантна и корисна, многи су проширили постојећа знања, неки су научили нешто ново, и мотивисани су да чују нека нова поглавља на ову тему која смо најавили за наредни период.

ЗАШТИТИМО ДЕЦУ У САОБРАЋАЈУ

Сарађујући по 34. пут са Црвеним крстом Србије, Саобраћајном полицијом Полицијске управе Крагујевац и образовним институцијама на пољу унапређења безбедности деце, Црвени крст Крагујевац је у периоду од 11. септембра до 13. октобра 2017. године, спровео је традиционалну акцију "Заштитимо децу у саобраћају".

Ушавши у скоро сваку учиниоцу у којој бораве „прваци“ и предшколци, сарадници из Саобраћајне полиције Милан Љубисављевић и Бранко Томашевић, волонтерке Татјана Ђаковић и Зорана Радовић и стручни сарадник Марица Патрновић, успели су да 1663 ученика првог разреда и 1057 предшколца науче безбедном кретању у саобраћају,

Заштитимо децу у саобраћају

Заштитимо децу у саобраћају - добитници награда вртић Чуперак

Милан Љубисављевић, сарадник у вртићу Лане

Бранко Томашевић, сарадник у школи Јулијана Ћатић - Страгари

али и да, пригодном причом о раду Црвеног крста и цртаним филмом „Помоћко“, подстакну код деце осећај за хуманост, солидарност, одржавање личне хигијене и неговање здравих стилова живота.

Обасути пажњом, занимљивим садржајима и још дражим поклонима - распоред часова, лењир и налепница за свеску са бројевима важних институција, малишани су овај сусрет веома озбиљно схватили, о чему су нам неки родитељи касније говорили.

Научено о кретању деце у саобраћају, предшколци су нам још представили и у виду 304 ликовна рада, од којих смо одабрали 20 и наградили ауторе, али и сценским наступима у вртићима „Бамби“ и „Чуперак“.

Акцију смо завршили на задовољство свих учесника, а у очекивању следећих сусрета, сећамо се дечијих „бисера“, мудрости и прича.

ПРИТЕЋИ У ПОМОЋ У ПРАВО ВРЕМЕ И СА ПРАВИМ ЗНАЊЕМ

Наш циљ је да утичемо на људе да буду солидарни и спремни да

повређеном, оболелом или на неки други начин здравствено угроженом лицу притекну у помоћ, да му спасу живот, очувају здравље или ублаже патњу. Због тога је прва помоћ била и биће једна од основних активности Црвеног крста Крагујевца. Наша је одговорност и наш је задатак да континуирано едукујемо и оспособљавамо становништво свих узрастних група, а посебно младе, да ефикасно и исправно пруже прву помоћ. Таквих смо обука урадили 111 у 2017. години, обухвативши 2.675 особа.

Градећи традицију и ширећи видике у овој области, обуке деце и младих, одмеравање њихових вештина и знања са вршњацима у виду такмичења, реализовани су и у 2017. години. За популарну категорију „петлића“, учење прве помоћи је изведено кроз 50 десеточасовних обука, такмичења на школском новоу и наступом на Градском такмичењу за ученике 4. разреда, одржаном у Црвеном крсту, 15. маја. Најбоље припремљена екипа четвртаци из ОШ „Милутин и Драгиња Тодоровић“, демонстрирала је своје вештине и на Међурегионалном и на Државном такмичењу. Старији, Подмлатка-

ри и Омладинци су, након победе на Градском такмичењу и пласирања на Државно такмичење, освајањем другог места на Међурегионалном такмичењу у Матарушкој бањи, 10. јуна, на поменутом Државном такмичењу постигли нижу - 8. и 9. позицију. Током припрема, млади су имали прилику да размене искуства и виде спровођење Градских такмичења у Суботици и Београду.

На пољу промоције прве помоћи, настојали смо да се атрактивним и корисним активностима обележи и Светски дан прве помоћи - 9. септембар, који је, едукацијама, показним вежбама, указивањем прве помоћи на догађајима и медијским наступима, обухватио веома велики број грађана.

Указивање помоћи на јавним манифестацијама, догађајима и скуповима је од посебног значаја из више разлога: некада је то за органа рентабилније, а некада – у случају великих догађаја као што је „Арсенал фест“, је то велика помоћ јер се волонтери распореде на много локација, буду део „маса“, у близини посетилаца и лакше уочавају повреде и стања па тако и брже

Најбољи у посети Суботици

Предшколци притекли у помоћ

Обука за запослене у Градској управи

Међурегионално такмичење

О. Ш. Милутин и Драгиња Тодоровић на државном такмичењу

делују и успостављају контакт са екипом Хитне помоћи. За волонтере је у сваком случају, ово значајно искуство.

Наведене активности скоро су у потпуности дело и резултати едукованих волонтера Црвеног крста Крагујевца и за њих смо им заиста

захвални. Ипак, година која је пред нама је нови изазов за боље резултате, веће успехе и јачи допринос.

35 година уз ђаке прваке

Не постоји ништа што доноси веће задовољство од срећног и насмејаног детета. Задовољство волонтера и запослених у Црвеном крсту је неизмерно у прилици да, пријемом ученика првог разреда у Црвени крст, уживају у срећи и осмесима деце због тога. И тако, већ 35 година.

Јубиларна манифестација одржана је 18. маја 2017. године у Позоришту за децу, које је пружио просторну, кадровску и техничку подршку и помогло реализацију ове активности. Промовишући љубав, толеранцију, ненасиље, доброту и хуманост, годину дана млађи малишани из предшколских установа „Нада Наумовић“ и „Ђурђевдан“ су, сјајним сценским наступима у представама: „Мали баук“, „Успава-

на лепотица“, „Заљубљени петео“ и „Љубав“, дочекали су и обрадовали своје госте – „ђаке прваке“. Да наши заједнички гости, наши нови подмлаткари са догађаја оду срећни и да га дуго памте, помогли су и аниматорка Кристина Спасић, аниматори из радње „Фото Сони“ који су носили маскоте ликова из цртаног филма, као и две маскоте из програма „Промоција хуманих вредности“ Црвеног крста, познатији у нашим круговима као Реља и Дора.

У четири дивне свечаности, програм су водили волонтери Црвеног крста Зорана Радовић и Богдан Стефановић, а малишане и просветне раднике, поздравили су: проф. др Недељко Манојловић, члан Градског већа за образовање, др Гордана Дамњановић – члан Градског већа

за здравствену и социјалну заштиту, прим. др Стеван Китанић – председник Црвеног крста Крагујевац и Невенка Богдановић, секретар Црвеног крста Крагујевац. Упознајући се са децом и њиховим породицама на овај начин, Црвени крст Крагујевца им „отвара своја врата“ и постаје стални партнер школе и породици у њиховом васпитању током школовања. Радост малишана због свечаности у њихову част, употпуњена је на крају догађаја поклонима које је свако добио при одласку кући.

Бринули смо и о новим члановима који због удаљености њихове школе од града, нису могли да дођу на ове свечаности, па смо тако, у периоду од 18. маја до 12. јуна, обишли приградске школе и, након краћих

програма које су ученици припремили, уручили поклоне за још 300 првака. Тиме је пријем ученика у нашу Организацију, био у потпуности завршен.

Ипак, ова важна активност завршена је тек пошто смо исказали захвалност свима партнерима, институцијама и појединцима за подршку коју су нам пружили и пошто смо резултатима и утисцима оправдали поверење Града, који је ову активност подржао као манифестацију од значаја за Град Крагујевац, што она и доказује својим трајањем од три и по деценије.

Приредба за прваке

Проф. др Недељко Манојловић, члан градског већа за образовање

Приредба за прваке

Приредба за прваке

Приредба за прваке

Приредба за прваке

Приредба за прваке

Наше Енглескиње

Крагујевачко гробље 14. фебруар 2017. опело поводом 102 године од смрти др Елизабет Рос

Крагујевачко гробље, 14. фебруар.

Велики број људи окупљен око три скромна споменика, венци из Канаде и Аустралије и опело, на енглеском језику. Само на око изгледа необично. Део службе на енглеском језику, израз је најдубље поштовања према др Елизабет Рос и две медицинске сестре: Мејбел Дирмер и Лорни Ферис. Три Шкотланђанке су, негујући српске рањенике у првом светском рату, умрле од тифуса 1915. године и сахрањене су, управо у Крагујевцу.

У овом граду, у то време, налазила се војна болница која се сваког дана ширила. Пристизао је велики

број рањеника па је и локално становништво са њима, ускоро почело да болује од тифуса. Медицинска помоћ била је преко потребна. Несебично су је пружале стране лекарске мисије, међу њима и болнице шкотских жена.

Жене из Велике Британије, које су се бринуле о рањеницима у Србији, у исто време бориле су се и за своја права, а једно од њих, било је и право да учествују у рату. Наиме, чувен је одговор који је добила др Елси Ингилс, оснивач болнице шкотских жена, када је услуге болничарки понудила британској војсци. Рекли су јој: „Госпођо, идите кући и седите с' миром“.

Луиз Милер са волонтерима

Једино што нису радиле било је да седе и чекају. Све жене које су се нашле на територији Србије и помагале становништву као део лекарских мисија, биле су другачије.

Др Елизабет Рос била је прва жена која је завршила медицину у Глазгову, а друга у целој Великој Британији.

„Живела је живот типичан за ову врсту жена“, каже Луиз Милер, публициста из Единбурга, која сваке године долази у Крагујевац да им ода пошту. „Радила је у Персији, данашњем Ирану, са људима из племена близу Исфохана, као доктор. Упала је у невоље јер је инсистирала да сама путује по земљи. Мислим да су је једном и опљачкали. Изузетно је била храбра, а пре рата је била прва жена која је радила као бродски хирург,

Наше Енглескиње

кад је пловила ка Јапану. Пркосила је конвенцијама на много начина, па и доласком у Србију 1915. могла је да изабере безбедније место, али дошла је усред епидемије тифуса. Биле су то жене које нису желеле сигуран живот, хтеле су авантуру, да иду до крајњих граница. Др Рос и много других жена су управо то урадиле“.

Др Елизабет Рос у Крагујевац стиже почетком 1915. године, из Ниша, у најтежем тренутку.

„Она је обилазила 550 рањеника, није спавала ни дан, ни ноћ, о свима је бринула, ништа јој није било тешко. Наравно, њих је било јако мало - она и још два лекара. Нису они били имуни на ту тешку болест, а иначе, она је била жена која је одлично познавала тропске бо-

лести, жена која је била први бродски лекар, имала је искуство, али њен организам није могао да се одупре тифусу. Почетком фебруара је осетила прве симптоме, кренули су да је лече, међутим, кажу да је и тако болесна радила. Она је била прва Британка која је умрла у Србији”, истакла је Невенка Богдановић, секретар Црвеног крста Крагујевац.

Преминула је у 37. години и то на свој рођендан – 14. фебруара. Зато је то дан када се Крагујевац, већ више од 100 година сећа ових жена. На стогодишњицу смрти - 2015; у дворишту крагујевачког Црвеног крста постављена је спомен плоча у част др Елизабет Рос, једна улица у граду носи њено име, као и волонтерска јединица Црвеног крста. Око шест стотина жена из Велике Британије помагало је Србији за време Првог светског рата, више од 20 их је овде и сахрањено. И у другим градовима чува се сећање на, како су из звали „наше Енглескиње“.

*Радио – телевизија Србије
„Око магазин“
аутор Наташа Ђулић Бановић,
новинар
фебруар 2017. године*

ХВАЛА ВАМ

У ненарушеној тишини и овог 14. фебруара, обележавамо 139. годину од Вашег рођења и 102. годину од Ваше смрти. Далеко сте од своје домовине, али нисте у туђини! У сваком новом дану, волонтери Црвеног крста осећају Ваше присуство. Ваша дела су нас научила да имамо љубав и емпатију за свако људско биће, да це-

нимо живот, поштујемо човека, а своје задатке извршавамо савесно, са пуно љубави и воље. Ви сте енергија која нас чини још бољима, улива веру и окупља око доброте.

Као једна од оних људи који имају само годину рођења, Ви сте докторка Рос, постали икона хуманости, због које сви поносно носимо звање волонтера. У таквој је части, нама волонтерима лако да међу својим суграђанима ширимо доброту, бринемо о здрављу и ублажавамо сиромаштво.

Смерно ћемо пратити сваки путоказ, који сте својим делима учртали.

*Омладинска теренска јединица
Црвеног крста Крагујевац
„Др Елизабет Рос“,
Варошко гробље, 14. 02. 2017.
Крагујевац*

ЕЛИЗАБЕТ РОС, АЛИ И МЕЈБЕЛ ДИРМЕР, МОНИКА СТЕНЛИ И ОЛИВ ОЛДРИЦ

Име др Елизабет Рос је током претходних година прерасло у симбол медицинских мисија које су у периоду Великог рата помогле Србију. Њена фотографија у црној свечаној униформи студенткиње опште је позната на овим просторима, и свако и најмање упознат са историјом и културом српског народа препознаје на тој слици нашу докторку која се до крајности посветила свом позиву. Крагујевац, у којем је др Рос сахрањена и чији је део идентитета постала, на бројне начине чува сећање на ову пожртвовану Шкотланђанку. За то је у великој мери заслужан др Жарко Вуковић, посвећени Крагујевчанин, који се читавог радног века бавио прикупљањем докумената и истраживањем рада медицинских мисија на територији Србије, као и подизањем и очувањем спомен-обележја везаних за њих.

У мисијама помоћи српском народу током Првог светског рата учествовао је велики број појединаца који су остали у сенци имена Елзи Инглис, Евелине Хаверфилд, Кетрин Макфејл, Елизабет Рос... Чак и ако је допринос сваког од добровољних чланова мисија различит, њихова се пожртвованост не може одмеравати нити међусобно упоређивати. У том смислу не смемо занемарити рад куварика, серверки, бединерки итд. У помоћ Србији није притекло само медицинско особље, већ и бројни волонтери којима су додељена задужења помоћних радника, без којих ниједна

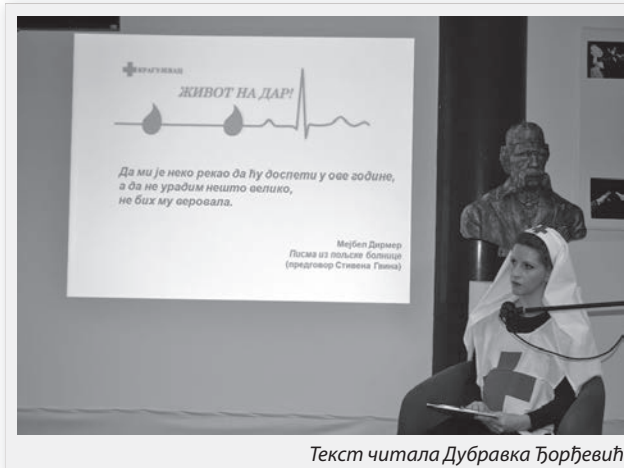

Татјана Јанковић, Народна библиотека "Вук Караџић"

Вече посвећено Мејбл Дирмер

Текст читала Дубравка Ђорђевић

Дубравка Ђорђевић - глумица дечјег позоришта

Марија Николић-преводица

болница не би могла да функционише.

Поред докторке Елизабет Рос и медицинске сестре Лорне Ферис, на крагујевачком градском гробљу сахрањена је волонтерка Мејбел Дирмер, која је у пољској болници Стобарт на Вашаришту била задужена за дезинфекцију и хигијену рубља. Боравила је у Крагујевцу непуну три месеца, од краја априла до средине јула 1915, када је, ослабљена тифусом, преминула од обољења плућа. Увид у њен живот, односно онај његов део који претходи до-

ласку у Крагујевац, указује нам на оно што лако превиђамо, без обзира на то што је у питању нешто што се подразумева - сваки члан мисије, сваки добровољац који је притекао у помоћ Србији, или било коме у невољи на овом свету, имао је претходно осмишљен, планиран, више или мање заокружен живот, којег се одрекао по цену да му се више никад не врати, подредивши себе вишем, хуманом циљу.

Мејбел Дирмер је била афирмисана књижевница са шест објављених романа, писала је драмске тексто-

ве, бавила се позоришном режијом, илустровала књиге за децу и плакете... Са радошћу и осећањем посвећености нечему што је доживела битнијим од ње саме, прикључила се мисији Мејбел Синклер Стобарт, о чему сазнајемо из књиге Пламени мач у Србији и другде М. С. Стобарт (Прометеј, Београд, 2017) и из писма која је током боравка у Крагујевцу М. Дирмер упућивала свом кућном пријатељу Стивену Гвину.

О раду пољске болнице Стобарт, којој је припадала М. Дирмер, поред књиге Пламени мач у Србији и

ОДЛОМАК ИЗ КЊИГЕ МОЈ ДНЕВНИК У СРБИЈИ МОНИКЕ СТЕНЛИ

Четвртак, 10. јун 1915.

Јутрос у 3.30 пробудио ме је пуцањ; уопште нисам размишљала о томе, човек се тако навикне на звуке ватреног оружја. У 4.30 сам се обукла и отишла да видим шта пацијенти желе за доручак, и док смо једна медицинска сестра и ја разговарале, зачуле смо јаку експлозију. Одмах сам знала да је у питању бомба, пошто сам исто искусила у Антверпену. Онда смо чуле, као што смо и мислиле, да је укључен Марциони, погледале смо навише и виделе немачки авион. Затим смо виделе још један немачки авион, а потом и два аустријска. Одмах смо знале да то нападају Крагујевац. Почели су да бацају бомбе, прво у близини Арсенала, које, на сву срећу, нису направиле никакву штету; онда једну близу краљеве палате, која није направила штету, али је разбила прозоре на неколико радњи и направила рупе у зидовима катедрале. Једна бомба је пала на сред пута. На катедрали је разбијено много прозора. Друга бомба је пала на колибу и усмртила девојчицу од четрнаест година, која је у Крагујевцу боравила тек три дана; родитељи су је били послали из Београда пошто се страшно плашила напада на Београд. Шеснаест људи је повређено и петоро убијено. Онда су надлетели наш камп, који им је био сјајна мета, пошто је Марциони на само 150 јарди од нас. Следећа бомба која је бачена пала је на око 150 јарди од нашег кампа. Дим је био страشان; била сам сигурна да ће неки од нас бити следеће жртве. Већина из јединице је истрчала у ноћним кошуљама. Било ми је драго што сам ја пристојно обучена. Следећа бомба је пала на око 110 јарди од нас и њени делови су били разбацани свуда по шатору за оставу и у кухињи. Један од доктора је дојуррио и позвао ме да покупим неке од комада шрапнела, али када смо стигли на место где је пала бомба, нашли смо тамо једну јадну жену повређену. Рука јој је била потпуно смрскана; мислим да се неће опоравити.

Сакупила сам око четрнаест комада шрапнела, парче пропелера и осигурач. Пуно дрвећа је погођено, извукла сам комадић шрапнела из коре дрвета. Послат је телеграм одавде и један од авиона је оборен. До сада није било напада на Крагујевац. Сви чувари око нашег кампа су пуцали из својих пушака, али није пуцано из хаубица. Немамо оружје великог калибра, пошто до сада никада није било напада на Крагујевац.

Око 11 сати је донета још једна јадна жена у ранама. Имала је малу бебу која није била повређена; она сама је била погођена у ногу. Беба је попут малог старца, а тешка је само 6 ½ фунти и стара годину дана; само што јој кости не пробију кожу колико је мршава.

другде постоје још најмање два сведочанства учесница које су преживеле мисију у Крагујевцу: Мој дневник у Србији Монике Стенли, која је припадала помоћном особљу у кухињи, и Повлачење из Србије Олив Олдриц, сећања медицинске сестре распоређене у један од шест диспанзера при болници Стобарт. Ове две књиге, уз писма М. Дирмер, биће објављене током 2018. (у преводу Марије Николић), издање Народне библиотеке „Вук Караџић“ Крагујевац.

Мејбел Дирмер, Моника Стенли и Олив Олдриц, као и многи директни и индиректни учесници Великог рата, имале су свест о томе да треба пружити помоћ, али и забележити лична запажања, виђено и доживљено – за оне који нису у прилици да виде.

Сигурна сам да се то, бар у подсвести, делом односило и на нас. Њихове књиге објављене у Енглеској 1915. и 1916. биле су распродате у року од две недеље. Након сто и мало више година моћи ћемо да их прочитамо и на језику земље у којој су настале, о којој говоре и којој су посвећене.

Град Крагујевац је подржао предлог Народне библиотеке „Вук Караџић“ Крагујевац и да, у оквиру обележавања 100 година од окончања Првог светског рата, приреди изложбу БОЛНИЦА СТОБАРТ. Отварање изложбе је планирано за новембар 2018.

Имајући у виду да је тема медицинских мисија у Великом рату од међународне важности, овај текст треба схватити и као позив свим установама, организацијама и појединцима који осећају да могу на било који начин да допринесу припреми изложбе, да се јаве редакцији листа.

Татјана Јанковић
Народна библиотека „Вук Караџић“
Крагујевац

ГЛАЗГОВ БРИЖНИ ГРАД

Последњих седам деценија да одају пошту, у Крагујевац долазе представници амбасада земаља Комонвелта: Велике Британије, Канаде и Аустралије и сваке године, сем Луиз Милер и Пола Њутна, пред надгробним плочама нађе се и неки нови Британац.

У 2017. години то је био Мајкл Харисон, дошао је са супругом Бојаном коју

Пријем у свечаном салону Града, 14. фебруар

Први сусрет Луиз Милер, Пол Нутн, Бојана и Мајкл Харисон

Бојана и Мајкл Харисон

"Глазгов брижни град" - хуманитарна помоћ

Бојана Харисон са представницима Шумадијског округа Града и Црвеног крста

је упознао на Косову, када је из Новог Сада достављала хуманитарну помоћ, а он је тада био део мировне мисије УН-а.

„У то време на Косову није се могло кретати без пратње и тако смо се Мајкл и ја упознали, у порти манастира се родила једна британско – српска љубав“, говори са осмехом Бојана Харисон. О својим разлозима доласка у Крагујевац, господин Харисон каже:

„Имам више историја. Мој прадеда је био овде, у војној медицинској мисији за време Првог светског рата, од Солуна до Београда и зато се интересујем за историју Србије и пратим све шта се дешава од стране Енглеског и Шкотског народа.“

Тешко је рећи ко је коме пренео причу о Крагујевцу и болничаркама, али је од њих двоје, за ову причу сазнао је и Шкотски парламент. И Велика Британија болује од слабог познавања неких сопствених прича из Првог светског рата.

„Прошле године, један мој добар пријатељ је у парламенту у Единбургу пуно причао на сваком састанку и организовао изложбу како би научио народ шта се дешавало у Првом светском рату, где је Шкотски и Енглески народ био, тако да сада људи доста знају о томе“, истакао је Мајкл.

Захваљујући подршци брачног пара Харисон, од организације „Глазгов – брижни град“ и г-дина Галбрајта, у Србију и у Крагујевац је стизала значајна хуманитарна помоћ, а неке од порука г-дина Галбрајта биле су:

Ross Galbraith: From all of your friends here in Glasgow, we are exceptionally proud of the way you uphold the

Рос Галбрајт - донатор

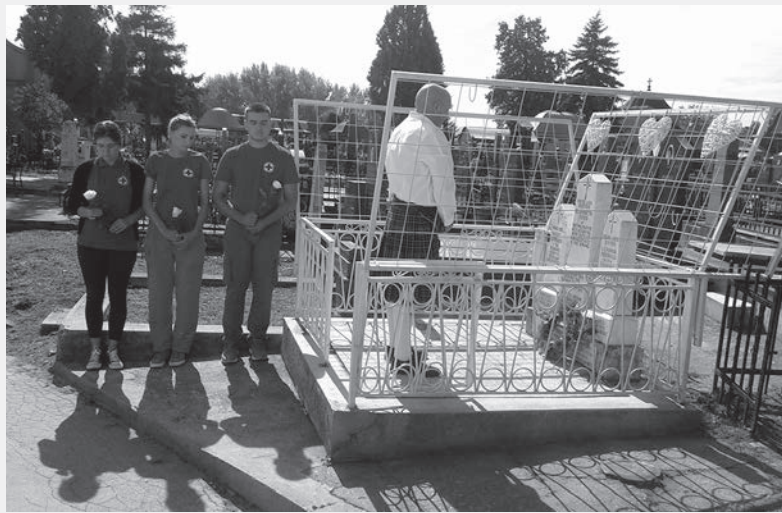
memory and legacy of Elizabeth Ross and all of the other Scottish medical staff. Well done. You are an inspiration

Ross Galbraith: It's an absolute pleasure to work with you guys over there in Serbia. I can't wait to see you all soon.

ДР ЕЛСИ ИНГЛИС - СИМБОЛ ЗА ХУМАНОСТ У ТЕШКИМ ВРЕМЕНИМА

Поводом сто година од смрти др Елси Мод Инглис, 19. септембра 2017. године Крагујевац су посетили њени потомци. Сустрет је прво уприличен у Градској управи, а затим су заједно, са члановима Омладинске теренске јединице „Др Елизабет Рос“, посетили гробове жена – медицинских радника које су живот положиле лечећи српске рањенике и оболеле од тифуса.

Најемотивнији и најснажнији моменат је био сустрет времешних потомака са члановима Кутка за квалитетније старење Црвеног крста Крагујевца.

Алан Каминз-члан делегације потомака др Елси Инглис

Потомци др Елси Инглис

ног крста Крагујевца. Иако се посета десила ненајављено и мимо протокола, гости су били затечени срдачношћу и топлином којим су их домаћини дочекали. Када су се зачупле гајде, седамдесетак чланова Кутка је устало и спонтано, уз сузе и дуготрајни аплауз, показали да нису заборавили добротинство њихових племенитих и храбрих предака.

Маршали Тејлор (Шкотска), једна од потомака др Елси Инглис, је том приликом, на Варошком гробљу и пред члановима Кутка, одрецитовала песму о шкотској ружи.

**The rose of all the world is not for me.
I want for my part
the little one rose of Scotland
which smell sweet and charm
and breaks a heart.**

Импесионирана залагањем Црвеног крста у очувању ове традиције,

наставила је да одржава контакт са Црвеним крстом Крагујевца, а такође и други чланови и шкотске и српске делегације, који су тог дана били гости Црвеног крста.

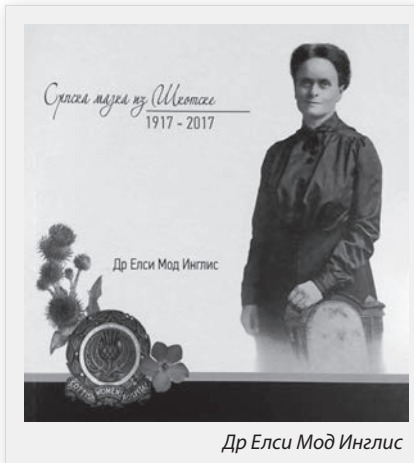
„Dear Nevenka,

Thank you for all the lovely photos, and the video - they brought back lovely memories of a wonderful visit. I'll share them with the rest of the group. Thank you! Please give my greetings from Scotland to all the people who came to meet us - I wish we could have stayed longer, and talked to them all properly.

Best wishes, Marsali“

19.10.2017.

Присетимо се, Елси Инглис је била шкотска лекарка која се посебно истакла својим радом у оквиру шкотских војних болница у Србији, у току првог светског рата.

Др Елси Мод Инглис

Марсали Тејлор говори стихове о Шкотској ружи

Музика Шкотеске у Кутку

Потомци са члановима Кутка

У Србију, за коју је оцењено да има не само као важан стратешки значај, већ да је у посебно тешком положају у односу на друге савезнике, др Инглис сама долази тешке 1915. године и оснива прву ратну болницу. Пратила је српске трупе све до одласка на Крф 1915. године, а потом се уз ангажовање Црвеног крста и Владе САД, враћа у Велику Британију. Преминула је у Шкотској 1917. године, а на сахрану долазе представници британске и српске краљевске породице.

По општој оцини пацијената, политичара, војске, јавних радника и осталих савременика, Елси Инглис је својим радом показала ре-дак пример хуманости у најтежим временима. Веома строгим радним моралом и личним ентузијазмом који се показивао не само у медицинском раду, већ и у административним пословима, успела је да одржи рад болница у најтежим ратним условима. Сопственим примером, подстакла је долазак у Србију многих других болничарки. Због свега тога, бива одликована највишим српским одликовањем „Орден белог орла“, на церемонији у Лондону.

Dear Nevenka,
I just wanted to say thank you for your warm welcome to the Scottish Delegates, and your talk to us about the doctors and nurses of that very building. I wish we could have stayed longer with you, and talked to all the people downstairs.
Thank you!
yours sincerely,
Marsali Taylor
(the Scottish lady who sang)

Разгледница од Марсали Тејлор

UNDER
THE
WING
OF

THE
SERBIAN
RED
CROSS

200,000 CHILDREN ARE IN DANGER OF STARVATION IN SERBIA

HELP THE ORPHAN'S FUND BY
SENDING A CONTRIBUTION TO
THE SERBIAN RED CROSS SOCIETY IN GREAT BRITAIN.
9, ENNISMORE GARDENS LONDON, SW7.

Посетите нас: www.kutak.org.rs, www.ckkg.org.rs

Превенција је први корак ка здрављу

